

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ»

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Литвин Анастасія
Вадимівна

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Муковіз Василь
Степанович

Гарант освітньо-професійної
програми доктор економічних
наук, професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра обліку та оподаткування

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування», ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ О.В.Фоміна

« ____ » _____ 201_ р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентки

Литвин Анастасії Вадимівни

Тема випускної кваліфікаційної роботи «ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ»

Затверджена наказом ректора від «18» січня 2019 р. №139

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 15 листопада 2019 року

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою роботи є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю та розробка методичних рекомендацій щодо їх вдосконалення.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку власного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС».

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

4. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ, розділ 1			
розділ 2			
розділ 3			
Висновки, література, додатки			

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

1.1 Економічна сутність та характеристика власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю

1.2 Концептуальні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄВРОКАР СЕРВІС»

2.1. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу

2.2. Фінансовий облік власного капіталу підприємства

2.3. Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

3.1. Напрями і заходи удосконалення облік власного капіталу

3.2. Удосконалення облік власного капіталу за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4
1	Наукова стаття	12.09.2019	12.09.2019
2	1 розділ	28.06.2019	28.06.2019
3	2 розділ	06.09.2019	06.09.2019
4	Попередній розгляд двох розділів	25.09.2019	25.09.2019
5	3 розділ	25.10.2019	25.10.2019
6	Попередній захист роботи	12.11.2019	12.11.2019
7	Подання завершеної роботи на кафедру	15.11.2019	15.11.2019

7. Дата видачі завдання «11» лютого 2019 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Муковіз В.С.

9. Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.

10. Завдання прийняла до виконання студентка _____ Литвин А.В.

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи. У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто економічну сутність та характеристику власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю; розглянуто та проаналізовано концептуальні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю; досліджено облікову політику як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу; розглянуто фінансовий облік власного капіталу підприємства; проаналізовано формування звітності про рух власного капіталу на підприємстві;

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Муковіз
В.С.

(підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки _____ Литвин А.В.

може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Бенько
М.М.

Завідувачка кафедри _____ Фоміна О.В.

« _____ » _____ 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ.....	6
1.1. Економічна сутність та характеристика власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.....	6
1.2. Концептуальні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.....	14
Висновки за розділом 1.....	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄВРОКАР СЕРВІС».....	20
2.1. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу.....	20
2.2. Фінансовий облік власного капіталу підприємства.....	28
2.3. Формування звітності про рух власного капіталу на підприємстві.....	34
Висновки за розділом 2.....	37
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ.....	39
3.1. Напрями і заходи удосконалення облік власного капіталу.....	39
3.2. Удосконалення облік власного капіталу за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	41
Висновки за розділом 3.....	48
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	60

ВСТУП

Актуальність теми. Ефективне формування, раціональне використання і управління власним капіталом посідають важливе місце в господарській діяльності товариств.

Практика діяльності товариств з обмеженою відповідальністю вимагає розроблення нових підходів до формування облікової інформації щодо власного капіталу, яка створюється в межах бухгалтерського обліку та використовується для прийняття рішень щодо власності учасників товариства. Тематичний аналіз законодавства, наукових досліджень та фахових видань свідчить про наявність багатьох нерозв'язаних теоретичних і практичних питань щодо обліку операцій із власним капіталом товариства з обмеженою відповідальністю.

Проблеми організації бухгалтерського обліку формування та змін власного капіталу досліджувалися у працях провідних вчених-економістів. Із вітчизняних науковців, які присвятили свої праці даній проблематиці: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.М.. Костюченко, Г.Г. Кірейцев, О.І. Пилипенко, І.Р. Поліщук, М.С. Пушкар, Н.М. Ткаченко, Вал. В. Сопко, О. В. Фоміна та інші. Серед іноземних учених, які здійснили внесок в удосконалення обліку власного капіталу на різних історичних етапах, слід назвати таких: Ф. Ляйтнер, Ж. Рішар, Я.В. Соколов, Е.С. Хендріксен та інші.

Водночас доопрацювання потребують питання щодо обґрунтування напрямків організації обліку власного капіталу ТОВ для інформаційного забезпечення власників підприємства; методики обліку операцій з власним капіталом ТОВ. Нерозв'язаність цих питань зумовила вибір теми випускної кваліфікаційної роботи, та свідчить про її актуальність і практичну значимість.

Мета і завдання дослідження Метою дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю та розробка методичних рекомендацій щодо їх вдосконалення.

Для досягнення зазначеної мети потребують вирішення наступні завдання:

- дослідити економічну сутність та характеристику власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю;
- розглянути та проаналізувати концептуальні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю;
- дослідити облікову політику як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу;
- розглянути фінансовий облік власного капіталу підприємства;
- проаналізувати формування звітності про рух власного капіталу на підприємстві;
- дослідити напрями і заходи удосконалення обліку власного капіталу підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення облік власного капіталу за умов застосування інформаційних систем і технологій.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку власного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС».

У випускній кваліфікаційній роботі було використано методи діалектичного пізнання; балансової ув'язки фінансово-економічних показників, графічного зображення, а також економічного контролю.

Інформаційною базою дослідження стали закони, нормативно-правові документи Кабінету Міністрів, Міністерства фінансів, підручники, навчальні та практичні посібники, теоретичні та методологічні розробки вітчизняних та зарубіжних науковців, аналітичні матеріали, джерелами яких були наукові публікації, інформація бухгалтерського обліку та фінансової звітності за 2014-2019рр.

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи полягає у припущенні, що за допомогою дослідження системи обліку власного капіталу в системі

управління підприємством можна розробити рекомендації для прийняття ефективних управлінських рішень.

За результатами виконання випускної кваліфікаційної роботи, у збірнику наукових статей студентів Київського національного торговельно-економічного університету, опубліковано статтю: «Організація бухгалтерського обліку операцій із власним капіталом товариства з обмеженою відповідальністю».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

1.1. Економічна сутність та характеристика власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю

Головним завданням бухгалтерського обліку є достовірне та повне відображення в ньому та розкриття в фінансовій звітності майнових корпоративних прав власників.

Проблема капіталу займає центральне місце в економічній науці і має значну історію, яка засвідчує існування різних підходів до визначення сутності та структури капіталу, що змінювалися під впливом різних факторів, які впливали на економічну думку в різні періоди часу. Як еволюціювало поняття “капітал” у працях теоретиків економістів різних часів наведено в таблиці 1.1

Таблиця 1.1.

Економічна сутність категорії “капітал” в економічних школах

Період	Напрямок / школа	Представники	Сутність капіталу
1	2	3	4
Друга пол. XVIII ст.	Фізіократи	Ф. Кенне, В. Мірабо, Д. Норе	Ототожнення капіталу із засобами сільськогосподарського виробництва, поєднання яких з природою (землею) забезпечує приріст чистого продукту
Середина XVIII – 70-90 рр. XIX ст.	Класична школа	А. Сміт, Дж.С. Мілль, С. Сісмонді, та ін.	Як “частину багатства країни, які використовуються у виробництві і складаються з їжі, одягу, інструментів, сировини, машин”. Як фактор виробництва (уречевлені матеріальні блага, засоби виробництва), який сприяє створенню та розподілу національного доходу
Друга половина XIX ст.	Марксистський	К. Маркс, Ф. Енгельс та ін.	Капітал – вартість, що приносить додану вартість
70-90 рр. XIX ст.	Маргіналісти	У.Ст Джевонс, Л. Вальрас	На мікрорівні капітал – це та частина багатства власника, яка може бути використана для отримання доходу. На макрорівні капітал представлений сукупністю засобів виробництва, що забезпечуються ресурсами праці і землі

продовження таблиці 1.1

1	2	3	4
90-ті рр XIX ст – 30-40 рр XX ст.	Неокласична школа	А. Маршал, П. Самуельсон	Капітал – сукупність речей, що формують передумови виробництва. Головна його властивість – здатність приносити дохід, який залежить від продуктивності факторів виробництва та відносної рідкості.
3 1936 р. XX ст.	Кейнсіанство	Дж.М. Кейнс	Капітал – багатство, здатне приносити дохід. Перетворення багатства на капітал зумовлено перевищенням доходу від капіталовкладень над банківським відсотком. Окрім того, якщо багатство представлене грошовою формою, то завжди існує можливість альтернативних вкладень, наприклад, банківський відсоток
Перша пол. – середина XX ст.	Монетаризм	І. Фішер, М. Фрідмен	Капітал – дисконтований дохід, будь-яке благо, яке приносить дохід своєму власникові незалежно від сфери застосування та характеру діяльності. Гроші або їх заміниками – кредитні гроші, які у своєму русі (обороті) приносять дохід, тобто, з цієї точки зору, капітал – це багатство, яке існує в формі грошей
Злам XX – XXI ст.	Інституційн алізм	Т. Веблен, Дж. Коммонс, Й. Шумпетер	Техноструктура в економіці, та здатність її максимізувати прибуток на капітал, забезпечуючи, в такий спосіб, міцні позиції на ринку. “фонд купівельної сили”, що служить для придбання засобів виробництва, здатних забезпечити науково-технічний прогрес суспільства

Джерело: на основі [22,25,61]

Із таблиці видно, що погляди вчених економістів на тлумачення терміну «капітал» різноманітні, однак майже у всіх капітал асоціюється із здатністю приносити дохід.

Видатний український державний діяч і економіст XX ст. М. Туган-Барановський [23] під капіталом розумів певні цінні речі, які через ті чи інші суспільні умови зростають в своїй вартості і дають постійний дохід тому, кому вони належать .

К.Р. Макконел та С.Л. Брю під капіталом розуміють ресурси, створені людиною, що беруть участь у виробництві але задовольняють потреби людини опосередковано [23,25]. «Грошова вартість, що відображена на рахунках фірми», — так розглядає капітал лауреат Нобелівської премії, економіст Дж. Хікс [61].

Така різноманітність думок вчених дає змогу сформувати різні підходи до визначення сутності капіталу (рис. 1.1).

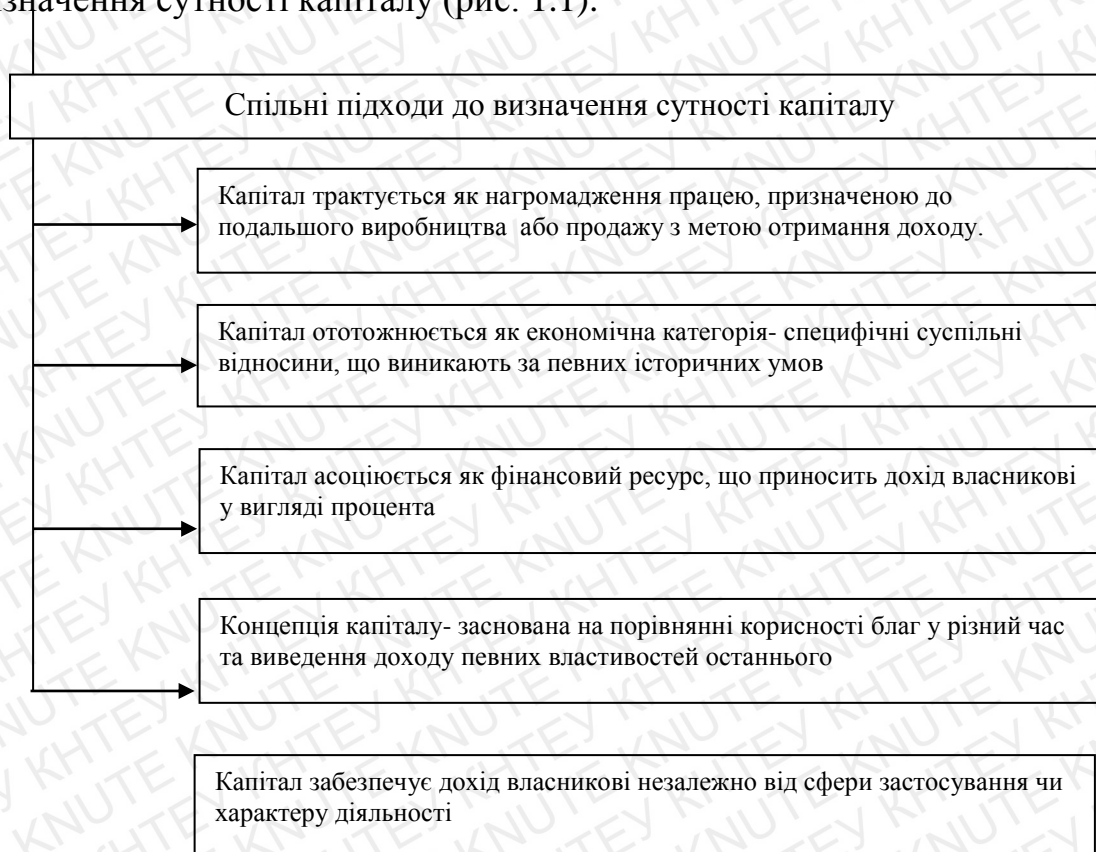

Рис. 1.1. Спільні підходи до визначення сутності капіталу

Джерело: на основі [25]

Варто відмітити, що на початку 90-х рр. ХХ століття науковці почали розглядати функціонування капіталу на рівні суб'єктів господарювання на основі двох основних підходів — фінансового та економічного [61]. Тобто сутність категорії “капітал підприємств” опирався на поняття “фінансові ресурси”, безпосередньо у суб'єкта господарювання рух капіталу розглядався як рух фінансових активів. Дослідники визначають капітал як фінансові ресурси підприємства, необхідні для організації його господарської діяльності та використання у господарському обороті для одержання доходів і прибутку [12]. При цьому капітал підприємств розглядається як окрема форма фінансових ресурсів.

У дослідників фінансовий капітал товариства з обмеженою відповідальністю завжди асоціюється з господарською діяльністю підприємства та відображається у пасиві балансу.

У формі балансу українських підприємств в тому числі ТОВ використовується поняття “власний капітал”. Тобто це капітал, який реально вкладений в активи і в розпорядженні підприємств, відображається в активі балансу — це, зокрема, основні й оборотні засоби, нематеріальні активи, незавершене будівництво, фінансові інвестиції, оборотні активи тощо. У пасиві відображаються джерела фінансування реального капіталу.

Відповідно власний капітал ТОВ є складовою фінансових ресурсів підприємства.

Джерела фінансових ресурсів науковець В. В Мельничук поділяє на внутрішні (чистий прибуток, амортизація), зовнішні (внески учасників і засновників) і позикові (кредити банків, позики інших суб'єктів ринку, кошти від операцій з борговими цінними паперами, кредиторська заборгованість) [34].

Класифікація фінансових ресурсів, які впливають з вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності;

- за джерелами формування (власні та позичкові),
- за призначенням (для виконання фінансових зобов'язань, розширеного відтворення — поповнення оборотних та необоротних активів; соціальних потреб),
- за матеріально-речовою структурою (грошові кошти, фінансові ресурси, перетворені у матеріальну форму — вкладення у необоротні та оборотні активи),
- за кругообігом (початкові та прирощені),
- за місцем залучення,
- за ступенем терміновості погашення (термінові, короткострокові, довгострокові, приховані пасиви) тощо [22].

Враховуючи напрацювання дослідників щодо визначення джерел фінансових ресурсів ТОВ, можна скласти таку їх структуру, що впливає на стан формування та розміщення власного капіталу, його структуру та вартість:

- власні джерела фінансових ресурсів, сформовані за рахунок коштів власників: статутний капітал; додатковий капітал; кошти, що надходять у порядку перерозподілу; кошти галузевих цільових фондів;
- власні джерела фінансових ресурсів, сформовані у процесі кругообороту матеріальних та фінансових засобів: прибуток, що спрямовується на капіталізацію; амортизаційні відрахування; сума індексації основних засобів; виручка від реалізації майна, яке вибуло; резервні фонди; відстрочена податкова заборгованість;
- фінансові ресурси, які надаються державою: бюджетні асигнування; субсидії для сфери виробництва; довгострокові позики й кредити держави; кошти державного й місцевих бюджетів, а також позабюджетних фондів, які виділяються на безповоротній основі; податкові пільги; податковий кредит;
- фінансова допомога: гранти зарубіжних інвесторів, іноземні інвестиції.

Можна погодитися із узагальненням характеристик ознак капіталу які робить науковці (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Основні характерні ознаки капіталу

Джерело: на основі [2,14,22,25,61]

З точки зору управління капіталом, капітал є накопиченим шляхом заощаджень, запас економічних благ у формі грошових коштів та реальних капітальних товарів, що залучаються його власниками до економічного

процесу як інвестиційний ресурс та фактор виробництва з метою отримання доходу, що пов'язано з факторами часу, ризику та ліквідності [28].

Розглядаючи економічну сутність, потрібно відмітити найважливіші характеристики капіталу, які полягають у тому, що він виступає:

- основним фактором виробництва;
- характеризує фінансові ресурси, які приносять прибуток;
- використовується як джерело формування добробуту власників;
- є головним виміром ринкової вартості підприємства.

Варто відмітити і динаміку збільшення або зменшення капіталу, що є важливим показником ефективності господарської діяльності.

Щодо принципу подвійності та основного балансового рівняння, в західній літературі обґрунтовано три теоретичних підходи: теорія пріоритету власника; теорія пріоритету підприємства; теорія виділених фондів.

Теорія пріоритету власника стосується переважно приватного бізнесу. У цьому випадку підприємець несе повну відповідальність перед кредиторами за боргами та зобов'язаннями, в тому числі й своїм власним майном. Згідно з цією теорією облік і звітність повинні відображати насамперед стан власника по відношенню до його бізнесу. В її основі лежить рівняння І.Ф. Шера:

$$\text{Активи} - \text{Зобов'язання} = \text{Власний капітал.}$$

Рівняння показує, яка частина економічних ресурсів (що має фізичну форму або неосяжну) належить власнику і за яку він несе відповідальність перед позикодавцями [66].

Теорія пріоритету підприємства орієнтована в основному на великі компанії (господарські товариства), майно яких відокремлене від їх власників. За цією теорією підприємство за правилами обліку (згідно з принципом автономності) повинно розпоряджатися (володіти) всім майном і це слід відображати в звітності. В основі теорії лежить рівняння:

$$\text{Активи} = \text{Власний капітал} + \text{Зобов'язання.}$$

Теорія виділених фондів стосується державних і муніципальних

установ, що фінансуються власником. Згідно з цією теорією установа наділяється фондами, що використовуються для придбання потрібних активів. Головна мета діяльності установи – не отримання прибутку, а незбиткова робота й ефективне використання виділених фондів. В основі теорії лежить рівняння:

$$\text{Активи} = \text{Фонди}$$

В усіх випадках власний капітал є складовою частиною загальних джерел підприємства або частиною джерел формування його активів. Власний капітал можна визначити наступним чином:

$$\text{Власний капітал} = \text{Активи} - \text{Зобов'язання}$$

У формулі величина власного капіталу визначається як різниця між вартістю активів і зобов'язаннями до сплати. Власний капітал показує величину вартості засобів, які належать власникам підприємства. Його величина формується під впливом ряду факторів. До них відносяться:

- інвестиції, які збільшують активи за рахунок додаткових коштів власника підприємства;
- вилучення коштів власниками підприємства, що зменшує активи;
- доходи, які ведуть до зростання власного капіталу;
- витрати, що зменшують величину власного капіталу.

У процесі здійснення господарської діяльності підприємства правові основи взаємовідносин між суб'єктами господарювання визначаються Цивільним кодексом України. Відповідно до представленого нормативного документу існує наступна класифікація юридичних осіб .

В Україні найбільш поширеною формою підприємницької діяльності є господарські товариства, якими визнаються підприємства, установи, організації, створені на засадах угоди юридичними особами і громадянами шляхом об'єднання їх майна та підприємницької діяльності. До таких утворень належать: акціонерні товариства; товариства з обмеженою відповідальністю; товариства з додатковою відповідальністю; повні

Класифікація власного капіталу для цілей бухгалтерського обліку, представлена на рис.1.3.

Рис. 1.3. Класифікація власного капіталу для цілей бухгалтерського обліку

Джерело: на основі [14,22,66]

У даній класифікації враховано різні види початкового капіталу для підприємств різних організаційно-правових форм господарювання, регламентовані Господарським та Цивільним кодексами України: статутний — для акціонерних товариств, товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю; пайовий — для підприємств колективної власності (виробничі кооперативи, підприємства споживчої кооперації, підприємства громадських та релігійних організацій); складений — для повних та командитних товариств.

1.2. Концептуальні засади обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю

Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року визначає правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників. В главі 2 цього закону описана процедура створення ТОВ. За рішенням засновників фізичних або юридичних осіб, де може бути укладений договір в письмовій формі, визначаються взаємовідносин між ними. На установчих зборах приймається статут товариства, де зазначаються відомості:

- найменування товариства повне та скорочене, якщо є таке;
- органи управління товариством, їх компетенцію, порядок прийняття ними рішень;
- порядок вступу до товариства та виходу з нього.

А також містяться й інші відомості, що не суперечать законодавству.

Власний капітал товариства з обмеженою відповідальністю є платформою, на якій починається і продовжується господарська діяльність будь-якого підприємства, одним із джерелом погашення збитків підприємства. Він є одним із найвагоміших показників, котрі використовуються при оцінці фінансового стану підприємства (для визначення ступеня фінансової самостійності підприємства, його незалежності від зовнішніх джерел фінансування, а також ступеня кредитоспроможності підприємства, забезпеченості вимог кредиторів фактично наявним у підприємства капіталом власників (засновників).

Формування власного капіталу ТОВ починається із встановлення розміру статутного капіталу товариства. Величина статутного капіталу складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених у гривнях. Крім того, частка учасника може додатково визначатися у відсотках, яка повинна відповідати співвідношенню номінальної вартості його частки та статутного капіталу товариства.

Свій вклад, де його вартість повинна бути не менше номінальної вартості його частки, кожен учасник товариства повинен внести повністю протягом шести місяців з дати державної реєстрації товариства відповідно до чинного законодавства.

Збільшення статутного капіталу ТОВ передбачено в статтях 16,17,18 Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». Потрібно відмітити, що збільшення статутного капіталу ТОВ можливе лише після внесення всіма учасниками товариства своїх вкладів у повному обсязі.

Не допускається збільшення статутного капіталу товариства, яке володіє часткою у власному статутному капіталі. Без додаткових вкладів збільшення статутного капіталу ТОВ може бути за рахунок нерозподіленого прибутку товариства із збереженням співвідношення розмірів їхніх часток у статутному капіталі.

Збільшення статутного капіталу ТОВ за рахунок додаткових вкладів можуть зробити як учасники товариства, так і треті особи за рішенням загальних зборів учасників. При цьому при залучення додаткових вкладів визначаються загальна сума збільшення статутного капіталу товариства, коефіцієнт відношення суми збільшення до розміру частки кожного учасника у статутному капіталі та запланований розмір статутного капіталу. При цьому складається договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник або третя особа зобов'язується зробити додатковий вклад у грошовій чи негрошовій формі, а товариство — збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти до товариства з відповідною часткою у статутному капіталі.

ТОВ має право зменшити свій статутний капітал: у такому разі зменшення номінальної вартості часток усіх учасників товариства та співвідношення номінальної вартості їхніх часток повинно зберігатися незмінним. Варто відмітити, що законодавство прописує, щоб після прийняття рішення про зменшення статутного капіталу товариства,

протягом 10 днів ТОВ повинне повідомити кожного кредитора, вимоги якого до товариства не забезпечені заставою, гарантією чи порукою, про таке рішення.

Після отримання повідомлення, кредитори протягом 30 днів можуть звернутися до товариства з письмовою вимогою про здійснення протягом 30 днів одного з таких заходів за вибором товариства:

- забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договору забезпечення;
- дострокове припинення або виконання зобов'язань перед кредитором;
- укладення іншого договору з кредитором.

Якщо ТОВ зазначені вимоги у встановлений строк не виконує, кредитори мають право вимагати в судовому порядку дострокового припинення або виконання зобов'язань товариством.

Отже, формування власного капіталу товариством регламентується чинним законодавством України. Власний капітал виступає основною константою для створення товариства з обмеженою відповідальністю та його подальшої діяльності, в тому числі для підтримки фінансового стану та конкурентоспроможності на відповідному ринку.

У результаті гармонізації принципів, правил та порядку обліку власного капіталу концептуальні засади їх збігаються. В основу бухгалтерських балансів і звітів про прибутки (збитки) в більшості країн світу покладено основне бухгалтерське рівняння. Виглядає воно наступним чином:

Активи = Фінансові зобов'язання + Капітал власника.

За Міжнародними стандартами фінансової звітності у балансі зарубіжних компаній міститься інформація про вкладений капітал в ТОВ: частка неоплаченого капіталу; номінально чи юридично визначений статутний капітал; додатковий капітал; додатковий капітал від переоцінки; резерви та накопичений (нерозподілений) чистий прибуток.

В Україні відображення інформації про власний капітал ТОВ не особливо відрізняється від міжнародних стандартів. Це пов'язано з тим, що при формуванні Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (ПСБО) фахівці керувалися МСФЗ. У звітності за МСФЗ дещо звужений склад власного капіталу, так як стандарти носять лише характер. У МСФЗ статті власного капіталу є згрупованими, а в Україні П(С)БО — деталізовані. Це дає змогу в звітності чітко відображати складові власного капіталу.

В бухгалтерському обліку відсутнє єдине трактування поняття “капітал”. Під капіталом розуміють, наприклад:

- вартість активів юридичної особи за мінусом суми боргових зобов'язань (чисту вартість активів);
- сукупність різноманітних економічних, тобто грошових коштів і майнових засобів, які знаходяться в обороті на даному підприємстві;
- сукупність всіх цінностей, вкладених в підприємство.

Враховуючи різноманітність поглядів авторів щодо трактування поняття “власний капітал”, слід уточнити його сучасне визначення.

Дослідники Битківська А.В., Бобяк А.П. дають наступне визначення власному капіталу — це власні джерела підприємства, які без визначення строку повернення внесені засновниками або залишені ними на підприємстві з оподаткованого прибутку [3,6]. Науковець Бондар М.І., також зазначає, що власний капітал — це загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності і використовуються ним для формування власних активів [9].

Власний капітал на думку Вівчар О.Й., складається з вкладеного капіталу незалежно від джерел його отримання та накопичуваного прибутку [15].

Надбережна Т. А. дає наступне визначення власному капіталу — це власні джерела фінансування підприємства, які без зазначення строку повернення внесені його засновниками (учасниками), або суми реінвестованого чистого прибутку, нагромаджені протягом строку існування

підприємства, а також дарчий капітал [35].

В аналізі пропозицій з удосконалення облікового відображення операцій з власним капіталом, слід відмітити позицію що містяться в роботах вітчизняних вчених, так Кравчук В. [28], який у своїй роботі удосконалив елементи облікової політики щодо руху статутного капіталу в частині методичної складової, а також систему внутрішньої звітності щодо операцій зі статутним капіталом.

Бобяк А.П. [39] запропонував порядок облікового відображення змін додаткового капіталу в частині розширення вартісних меж включення переоцінки необоротних активів.

Білова Н.К. [6] обґрунтував базовий порядок обліку власного капіталу та особливості його застосування на підприємствах різних організаційно-правових форм відповідно до законодавчих вимог та правового регулювання майнових відносин.

У роботі Кладієв В.М. [22] удосконалено: методику обліку резервів капіталу торговельних підприємств шляхом реформування системи рахунків та введення додаткових субрахунків до діючого Плану рахунків; порядок документального оформлення формування і використання резервів капіталу шляхом застосування розроблених форм первинних документів для обліку резервів майбутніх витрат і платежів; структуру діючих форм фінансової звітності; класифікатор типових порушень при веденні обліку резервів капіталу.

У роботі Грінько А.П. [18] дістали подальший розвиток організація автоматизованої обробки інформації обліку і аналізу власного капіталу в умовах їх комп'ютеризації (побудовано шаблон для розрахунку сум за операціями з формування та змін статутного капіталу).

Варічева Р. В. [14] побудувала параметричну модель бухгалтерського обліку пасивів; розробила методику та організаційні положення бухгалтерського фінансового обліку власного капіталу шляхом запровадження субрахунків до синтетичних рахунків обліку структурних частин власного

капіталу; удосконалила форму фінансової звітності підприємства №1 “Баланс” як інформаційну базу аналізу фінансового стану підприємства.

Перелік окремих нормативних і наукових джерел приведено в Додатках Б, В.

Висновки за розділом 1

Узагальнення результатів досліджень теоретичних основ обліку власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю дає можливість зробити наступні висновки.

Відсутність серед вчених єдиного підходу до трактування поняття “власний капітал” призводить до існування різноманітних підходів до виділення складових власного капіталу. Виходячи з функціонального підходу погоджуємося із трактування категорії “власний капітал” товариства з обмеженою відповідальністю. Під власним капіталом слід розуміти фізичні, фінансові та інтелектуальні ресурси, вкладені власником (засновником) підприємства, з обов’язковим дотриманням відповідальності і захисту прав кредиторів задля забезпечення довгострокового фінансування, ліквідності та кредитоспроможності підприємства і ефективного управління підприємством в цілому. Дане визначення запропоновано, враховуючи інтенсивний розвиток інтелектуального капіталу.

Запропоновано здійснювати загальну класифікацію власного капіталу підприємства за наступними ознаками: за організаційно-правовою формою підприємства (статутний, пайовий, складений); за способом формування (авансований засновниками, реінвестований та безоплатно отриманий); за фактом оплати оголошеного капіталу (оплачений, неоплачений, вилучений); за об’єктами вкладень (фізичний, фінансовий, інтелектуальний); за рівнем державної реєстрації (zareєстрований, незareєстрований). Наявність суперечливих положень у чинних нормативних актах призвело до прийняття окремого Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року що сприяє підвищенню достовірності інформації щодо стану і змін складових власного капіталу,

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄВРОКАР СЕРВІС»

2.1. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу

Облікова політика це ступінь свободи дій підприємства в межах загальноприйнятих принципів, регуляторами якої для ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» є (рис 2.1).

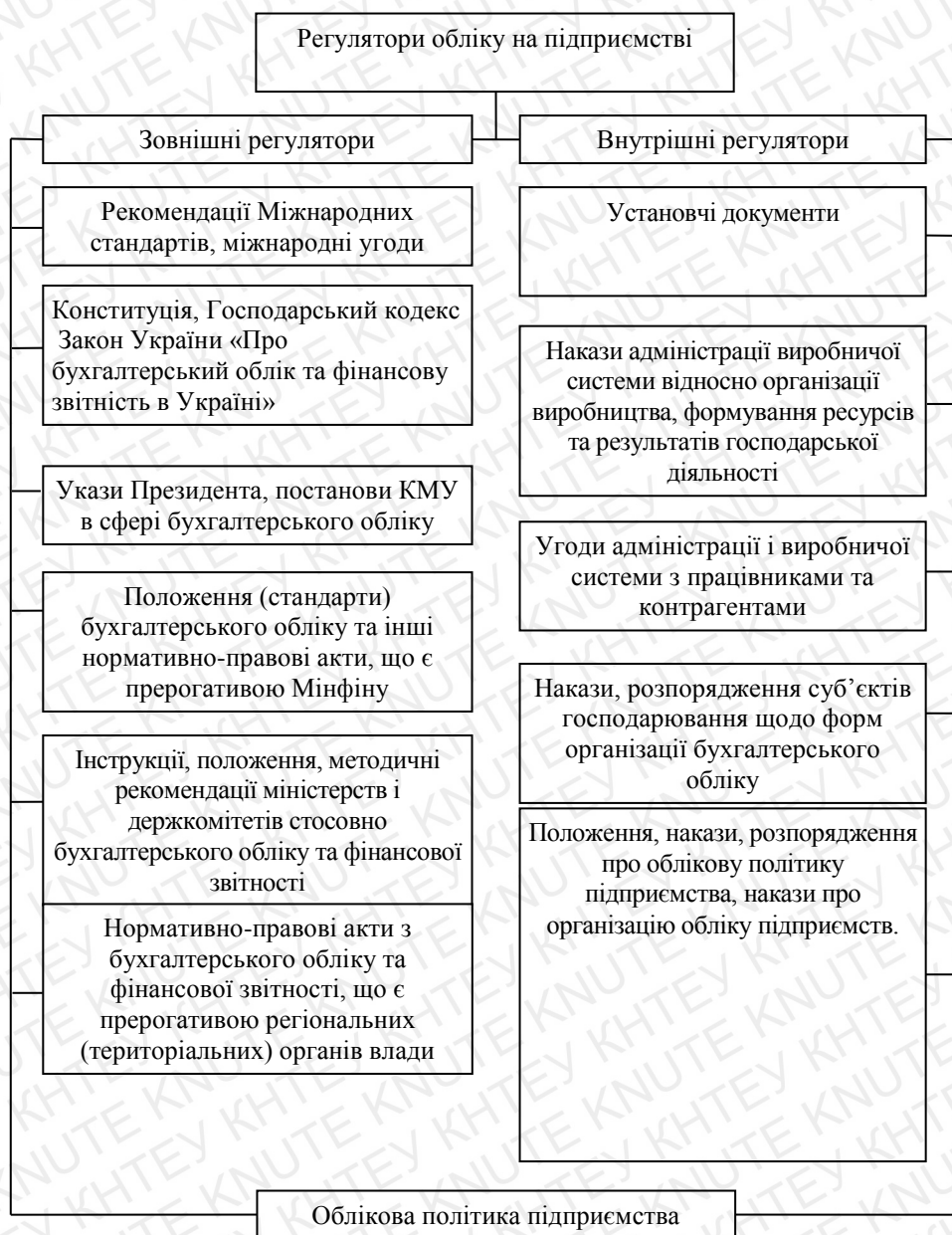

Рис. 2.1. Зовнішні та внутрішні регулятори облікової політики підприємства

Наші дослідження показали, що цими регуляторами формально користуються в ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» під час складання власної облікової політики. Не зважаючи на існування цілого ряду завдань, які стоять перед обліковою політикою підприємства в частині обліку власного капіталу (забезпечення даних та узагальнення інформації про стан і рух власного капіталу; контроль за правильністю і законністю формування власного капіталу; своєчасне, повне, достовірне відображення розміру і всіх змін складових власного капіталу; контроль за раціональним розподілом прибутку за відповідними фондами; організація аналітичного обліку на рахунках власного капіталу для своєчасного отримання достовірної інформації; правильне відображення в регістрах обліку і звітності операцій з власним капіталом [16]) у Наказі про облікову політику досліджуваного підприємства нічого не сказано про власний капітал підприємства, тому було запропоновано власне бачення відображення, об'єкта обліку в цей важливий внутрішній документ підприємства.

Найбільш важливими об'єктами організації обліку власного капіталу в ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» є такі складові облікового процесу, як:

- облік статутного капіталу;
- облік формування і використання фондів і резервів підприємства;
- визначення й облік фінансових результатів (прибутків або збитків).

В організаційній Наказу про облікову політику товариства потрібно передбачити, що дані питання можуть підпадати під компетенцію головного бухгалтера.

У методичній частині облікової політики необхідно вказати: порядок формування і зміни складових власного капіталу, можливі джерела формування, напрями розподілу прибутку тощо. При цьому на формування положень методичної складової облікової політики власного капіталу, здійснюють свій вплив ряд факторів: форма власності, галузева приналежність, вид діяльності підприємства, організаційна структура підприємства, обсяг господарської діяльності); організація та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві (форми

організації та ведення обліку; рівень комп'ютеризації облікових робіт або рівень ручної обробки даних в умовах застосування інформаційно-комп'ютерних технологій; кількість засновників товариства та зовнішні фактори (нормативне регулювання бухгалтерського обліку, система оподаткування тощо).

В частині складових, що формують власний капітал ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» слід виділити порядок формування та оцінки внесків; та шляхи його збільшення, або зменшення.

Джерелами формування додаткового капіталу товариства;

- порядок відображення приросту майна за рахунок використання коштів прибутку як джерела фінансування;
- порядок використання капіталу, утвореного внаслідок переоцінки майна;
- порядок використання інших видів додаткового капіталу.

Порядок створення резервного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» а саме джерела формування (шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку або за рахунок нерозподіленого прибутку);

- розрахунок щорічних відрахувань;
- порядок і напрями використання (для покриття збитків, виплати дивідендів за привілейованими акціями, ін.)

Щодо нерозподілених прибутків то слід виділити:

- джерела формування;
- напрями розподілу, в т.ч. на виплату дивідендів;
- порядок розподілу та використання прибутку при ліквідації, реорганізації товариства.

Деталізація аналітики складових власного капіталу, повинна розроблятися з урахуванням також обсягів, виду, галузі діяльності, а також організаційної структури підприємства. Так, обсяги господарської діяльності визначають середньоспискову чисельність працівників, кількість структурних підрозділів, а також матеріально відповідальних осіб за кожним з них, що прямо впливає на побудову аналітичного обліку. Галузь підприємства визначає вибір та

обґрунтування складових власного капіталу, напрямів розподілу прибутку, специфіку формування фондів тощо. Організаційна структура впливає на взаємозв'язок облікового працівника з працівниками інших структурних підрозділів підприємства, а також визначає структуру облікового апарату і розподіл обов'язків між працівниками, відповідальними за окремі аналітичні ділянки обліку.

Для покращення процесу обробки інформації про стан та зміни в структурі власного капіталу в цілях складання управлінської, статистичної, податкової звітності важливу роль відіграє комп'ютеризація облікових робіт. При цьому слід зважати на забезпечення належного режиму інформаційної безпеки. При цьому рівень комп'ютерної обробки господарських операцій, пов'язаних з формуванням і використанням власного капіталу, прямо залежить від кількості учасників товариства.

Значний вплив також здійснюють такі фактори як: економічні (система нормативного регулювання, рівень інфляції; система оподаткування; тощо), політичні, соціальні, географічні тощо. Саме під їх впливом відбувається організація та забезпечується методичне здійснення бухгалтерського обліку в цілому та операцій з власним капіталом (як в частині складових, що формують власний капітал, так і в частині складових, що зменшують статутний капітал) товариства зокрема.

Таким чином, перед тим, як перейти до формування облікової політики щодо власного капіталу, слід врахувати значну кількість факторів. Лише їх аналіз допоможе сформувати оптимальний варіант облікової політики щодо власного капіталу з урахуванням особливостей функціонування ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС».

До технічного аспекту облікової політики щодо власного капіталу товариства потрібно включити наступні складові:

- робочий план рахунків з необхідними аналітичними розрізами складових власного капіталу;

- форми первинних документів з обліку складових власного капіталу та розрахунків з акціонерами, графіки документообороту;
- облікові реєстри, технологію обробки облікової інформації;
- склад, порядок і строки подання внутрішньої звітності;
- порядок проведення інвентаризації власного капіталу тощо.

Робочий план рахунків виступає одним із елементів облікової політики підприємства і затверджується як додаток до Положення про облікову політику. Тим самим даний документ відноситься до документів системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку на рівні підприємства.

Дослідження робочого плану рахунків ТОВ «СВРОКАР СЕРВІС» показали, що він дублює зміст типового плану рахунків, не містячи у своєму складі або враховуючи незначні додаткові розрізи аналітичних ознак, обумовлених особливостями діяльності суб'єкта господарювання. Потрібно змінити план рахунків на план аналітичних ознак, адже в умовах застосування інформаційно-комп'ютерних технологій це не так складно. Саме реляційний підхід до побудови плану рахунків дозволяє суттєво підвищити інформаційну місткість обліку та забезпечити можливість більш детального аналізу інформації в інтересах управління. На основі цього нами запропоновано удосконалити його складові (Кодифікатори “Статутний капітал” та “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”) та розроблено додаткові (Кодифікатори “Додатковий капітал”, “Резервний капітал”), (Додаток К).

Відповідно до розрахованих аналітичних показників за кодифікатором до рахунку 40 “Статутний капітал” можуть готуватися проекти управлінських рішень щодо: визначення принципів підходів до змін у структурі власного капіталу; аналізу простроченої заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу; розподілу прибутку підприємства тощо. Це надасть можливість підвищити контроль за своєчасністю погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу.

Облік додаткового капіталу пропонується вести в розрізі додаткових внесків; реінвестованих дивідендів; активів, що підлягають дооцінці; активів, безоплатно одержаних, шляхів одержання таких активів тощо.

Аналітичний облік резервного капіталу ведеться за його видами, джерелами утворення й напрямками використання (використання коштів резервного капіталу на покриття збитків підприємства, на виплату дивідендів за привілейованими акціями та на інші виплати).

Аналітичні розрізи до рахунка 44 “Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)” дозволяють визначити обороти фінансового результату звітного року, як за джерелами його отримання, так за напрямками використання, а також окремими власниками, що служить збереженню та примноженню майна власника.

Запропоновані кодифікатори є основою побудови робочого плану рахунків акціонерного товариства, дозволяє в межах запропонованої системи записів у будь-який момент часу забезпечити власників товариства регулярно формованою систематизованою інформацією про господарську діяльність підприємства для оцінки, контролю та планування діяльності, за умови застосування інформаційно-комп’ютерних технологій, надає можливість отримати в оперативному режимі максимально деталізовані дані про об’єкти власного капіталу з максимальною точністю та аналітичністю.

Імплементация облікової політики власного капіталу повинна переслідувати виконання наступних завдань: забезпечення даних та узагальнення інформації про стан і рух власного капіталу та його складових; контроль за правильністю формування власного капіталу; відповідність операційна з формування і використання власного капіталу вимогам чинного законодавства України; своєчасне, повне, достовірне відображення розміру і всіх змін складових власного капіталу; наявність документального обґрунтування всіх операцій з власним капіталом; контроль за раціональним розподілом прибутку за відповідними фондами та його використання на створення резервів і виплат дивідендів, або реінвестування в діяльності

суб'єкта господарювання; організація аналітичного обліку на рахунках власного капіталу для своєчасного отримання достовірної інформації її користувачами; правильне відображення в регістрах обліку і фінансовій звітності операцій з власним капіталом тощо.

В результаті проведеного дослідження було виявлено, що на формування облікової політики власного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» вплинули фактори, подані на рис.2.2.

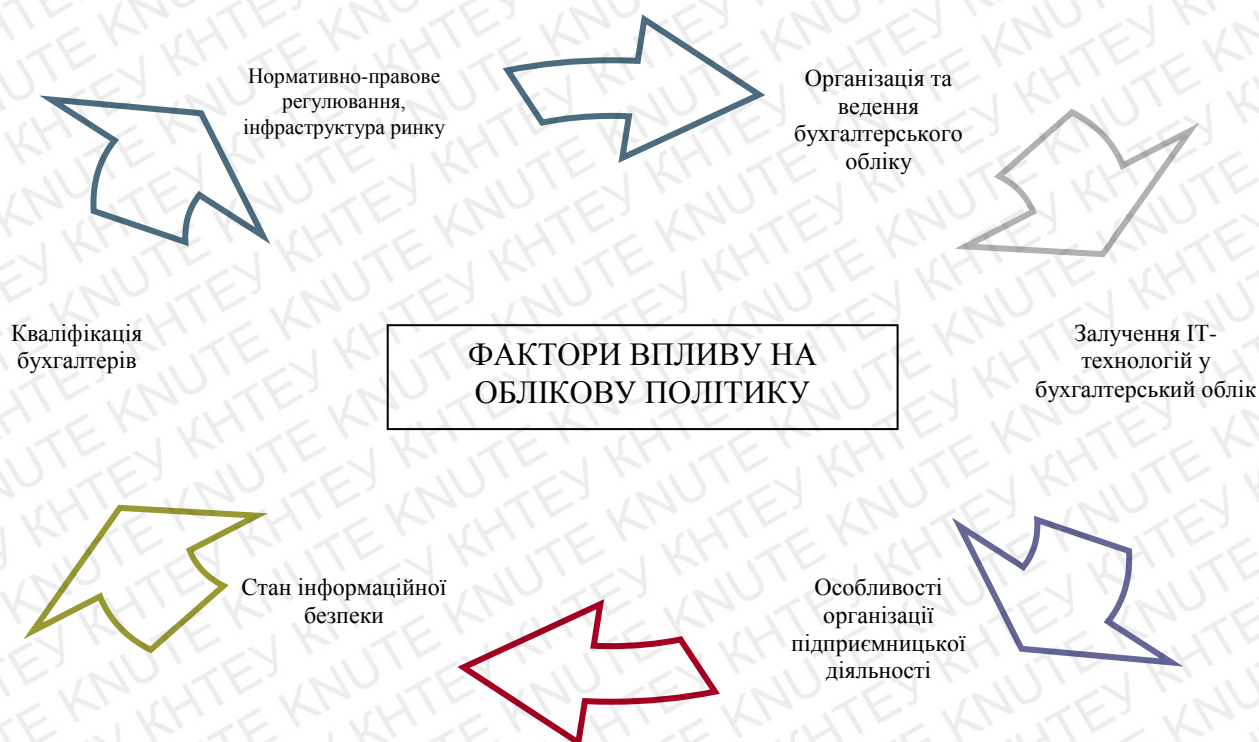

Рис. 2.2. Фактори, що впливають на формування облікової політики ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС»

Джерело на основі [24,26]

Статутний капітал як найважливіших структурний елемент власного капіталу обліковується у частину тих складових, що формують обсяг власного капіталу. В обліковій політики щодо статутного капіталу прописані порядок формування та оцінки внесків засновників (він визначений законодавством, проте повинен бути описаний й у внутрішніх документах суб'єкта господарювання), порядок вибуття активів і визначення розміру належного їм внеску, а також співвідношення з іншими видами капіталу.

У частині додаткового капіталу в обліковій політиці визначаються джерела його формування, порядок відображення приросту майна за рахунок використання коштів прибутку як джерела фінансування, порядок використання капіталу, утвореного внаслідок переоцінки майна, порядок використання інших видів додаткового капіталу, а також основні аспекти визнання емісійного доходу за його наявності.

Пункт про резервний капітал в наказі про облікову політику повинен включати розписаний порядок створення, джерела формування, розрахунок щорічних відрахувань та порядок використання такого капіталу. Обов'язково повинен зазначатись відсоток відрахувань.

Нерозподілений прибуток або непокриті збитки описуються в обліковій політиці щодо джерел формування, напрямів розподілу, порядку розподілу та використання прибутку при ліквідації, реорганізації товариства, а також порядку списання та джерел списання для непокритого збитку.

Друга частина облікової політики включає складові, що зменшують власний капітал, а саме неоплачений капітал, вилучений капітал та прибутки, що використані у звітному періоді.

Отже, за результатами проведеного дослідження робимо висновок, що в наказі про облікову політику щодо власного капіталу необхідно передбачити такі положення: порядок зміни статутного капіталу; порядок утворення та використання резервного капіталу (крім випадків, коли він утворюється в порядку, встановленому законодавством); встановлення порядку вибуття учасників і визначення розміру частки належного їм додаткового капіталу; склад і порядок утворення і використання фондів спеціального призначення; перелік створених забезпечень; номенклатуру робочих бухгалтерських рахунків, а також будову аналітичних рахунків з обліку власного капіталу; форми внутрішньої звітності в частині наявності та руху капіталу; процедури контролю за формуванням та використанням капіталу тощо.

2.2. Фінансовий облік власного капіталу підприємства

Облік власного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» починається з первинного документування фактів господарського життя. Далі операції з власним капіталом проходять послідовно наступні етапи обробки рештою елементів методу бухгалтерського обліку (табл. 2.1).

Організація первинної облікової документації починається з виявлення складу господарських операцій і об'єктів, що повинні знайти відображення в системі обліку на підприємстві. Для облікового відображення операцій з власним капіталом служать дві групи документів, виділених нами залежно від їх впливу на складові частини активів та пасивів підприємства (рис. 2.2).

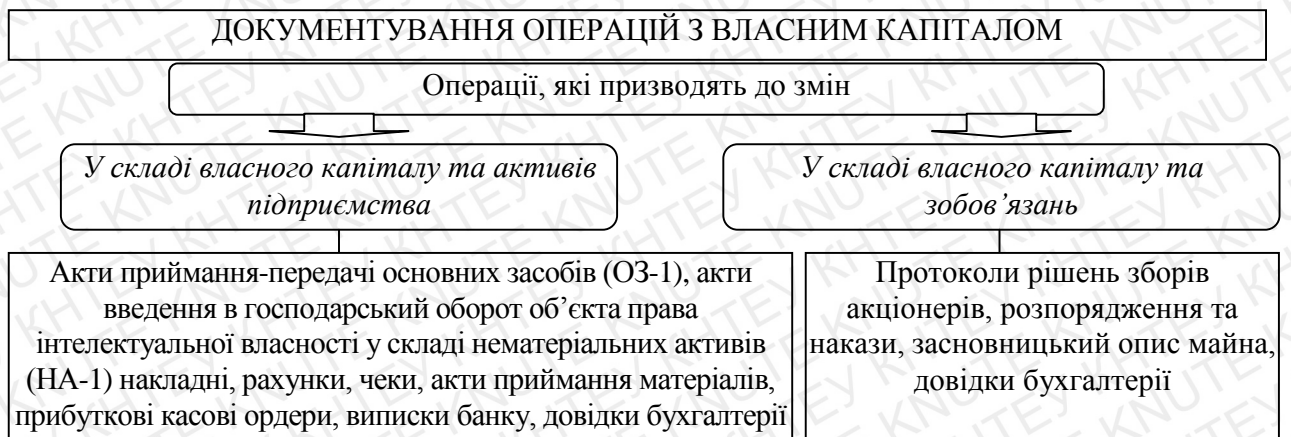

Рис. 2.2. Документальне забезпечення операцій з власним капіталом ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС»

Джерело: на основі [24,26]

Під час складання первинних документів для надання їм юридичної сили і доказовості потрібно стежити за їх правильним оформленням, тобто наявністю всіх реквізитів: назва підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), код форми, дата і місце складання, зміст господарської операції та її вимірники (у натуральному і вартісному виразі), посади, прізвища і підписи осіб, відповідальних за дозвіл та здійснення господарської операції і складання первинного документа [8,12].

Таблиця 2.1

**Роль елементів методу бухгалтерського обліку при фіксації формування,
змін та використання складових власного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР
СЕРВІС»**

Елементи методу бухгалтерського обліку			Роль елементів методу в обліку власного капіталу і забезпечення зобов'язань	
1			2	
М Е Т О Д	I	Систематичне та хронологічне спостереження за власним капіталом	Документування	Документування операцій з власним капіталом забезпечує суцільне та безперервне спостереження за ним
			Інвентаризація	Завдяки інвентаризації перевіряється наявність власного капіталу на підприємстві та забезпечується повнота і достовірність даних бухгалтерського обліку й звітності
Б У Х Г А Л Т Е Р С Ь К О Г О	II	Вартість (грошове вимірювання власного капіталу та забезпечення зобов'язання)	Оцінка	Надає можливість визначити загальний розмір наявних на підприємстві активів, що належить підприємству, та суми забезпечень зобов'язань
			Рахунки	Використання рахунків дозволяє узагальнити інформацію щодо формування, зміни та використання власного капіталу підприємства
О Б Л І К У	III	Групування, реєстрація та систематизація власного капіталу	Подвійний запис	Завдяки подвійному запису можливе отримання інформації про господарські засоби, які формують власний капітал підприємства, про зміни у власному капіталі та його використання
			Баланс	За допомогою балансу узагальнюються та групуються господарські записи про власний капітал
	IV	Узагальнення інформації про власний капітал	Звітність	Завдяки фінансовій звітності узагальнюється інформація про формування, зміни та використання власного капіталу, наведена в аналітичних розрізах, що забезпечує отримання інформації для потреб управління, аналізу та контролю господарської діяльності підприємства

Джерело: на основі [24,26]

З метою упорядкування руху та своєчасного отримання для записів у бухгалтерському обліку первинних документів наказом керівництва

товариства встановлюється графік документообороту. Головне завдання такого графіку документообороту полягає у сприянні поліпшенню облікової роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня його механізації та автоматизації.

Дані з первинних документів і графіків документообороту мають служити основним джерелом для оцінки ефективності використання капіталу та його складових (фондів підприємства, прибутку, залучених коштів), розкритих ще в одній складовій технологічного блоку облікової політики – в системі внутрішньої управлінської звітності.

З огляду на поширеність товариств як організаційно-правової форми ведення бізнесу методичне забезпечення облікового відображення операцій з формування, зміни та використання складових власного капіталу на таких підприємствах як ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» сприятиме підвищенню повноти та достовірності інформації про його фінансово-майновий стан у фінансовій звітності, що дозволить користувачам звітності приймати обґрунтовані та виважені управлінські рішення на рівні даного підприємства

Власний капітал ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Один із основних показників, що характеризує розміри і фінансовий стан ТОВ є статутний капітал підприємства, який відображається в сумі, що зареєстрована в установчих документах як сукупність внесків.

Основним призначенням статутного капіталу є забезпечення матеріальної бази для діяльності підприємства як в період становлення, так і в ході подальшої виробничо-господарської діяльності. При цьому його розмір певним чином впливає на можливості зовнішнього фінансування і ділову репутацію, особливо при роботі з зарубіжними партнерами.

Фінансовий облік статутного капіталу розпочинається з дня реєстрації підприємства (тобто його статуту) в державному реєстрі та закінчується днем вибуття з нього внаслідок припинення діяльності, банкрутства, припинення

строку дії тощо. Типові проводки, що використовуються в ТОВ «Єврокарсервіс» для обліку власного капіталу приведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Типові проводки, що використовуються в ТОВ «Єврокарсервіс»
для обліку власного капіталу**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн
		Д-т	К-т	
1	Зареєстровано статутний капітал ТОВ, що визначений у засновницьких документах	46 «Неоплачений капітал»	40 «Статутний капітал»	2 707 000
2	Відображення внесення засновниками вкладів до статутного капіталу	10 «Основні засоби» 12 «Нематеріальні активи» 20 «Виробничі запаси» 28 «Товари» 30 «Каса» 31 «Рахунки в банках»	46 «Неоплачений капітал»	2 707 000
3	Відображено отриманий прибуток підприємством	79 «Фінансові результати»	441 «Прибуток нерозподілений»	18521
4	Відображено отриманий збиток підприємством	442 «Непокриті збитки»	79 «Фінансовий результат»	(199 022)
5	Використано прибуток на збільшення резервного капіталу	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	43 «Резервний капітал»	677 000
6	Покриття збитків минулих періодів за рахунок резервного капіталу	43 «Резервний капітал»	442 «Непокриті збитки»	(199 022)
7	Відображено вартість безоплатно одержаних активів	10 «Основні засоби» 12 «Нематеріальні активи»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»	27 000
8	Проведено дооцінку активів підприємства	10 «Основні засоби» 12 «Нематеріальні активи» 20 «Виробничі запаси» 28 «Товари»	423 «Дооцінка активів»	19 430
9	Нараховано премії працівникам підприємства за рахунок отриманого прибутку	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	66 «Розрахунки з оплати праці»	60 435

Джерело: на основі [24,26]

Для обліку статутного капіталу використовують два основні рахунки: рахунок 40 “Статутний капітал”, рахунок 46 “Неоплачений капітал”.

Збільшення статутного капіталу, відображається по кредиту рахунку 40, по дебету – його зменшення. Сальдо на цьому рахунку повинно відповідати обліку внесків, визначених в установчих документах. Збільшення розміру статутного капіталу відображається в бухгалтерському обліку після внесення змін про це до державного реєстру.

Для формування статутного капіталу ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» залучені власні заощадження засновників у вигляді грошових коштів. Для цього було відкрито тимчасовий банківського рахунку для акумуляції засобів, які надійшли на формування статутного капіталу, здійснюється банківською установою на підставі нотаріально завіреної копії установчого договору та заяви, підписаної одним із засновників, повноваження якого підтверджуються нотаріально.

Згідно з чинним законодавством мінімальний розмір статутного капіталу ТОВ визначається засновниками і залежить від виду та масштабу діяльності.

Крім того, до моменту реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю кожен з учасників зобов’язаний внести не менше 50 % свого внеску, що підтверджується документами, які видає банк.

Зареєстрований капітал – юридично оформлена, офіційно об’явлена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства. У складі зареєстрованого капіталу виділяють:

Резервний капітал – це вид капіталу, притаманного всім типам підприємств незалежно від їх форми власності та організаційно-правової форми. Він являє собою суму резервів, утворених згідно з чинним законодавством або установчими документами суб’єкта господарювання за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства. За способом відображення у звітності резерви поділяють на відкриті та приховані. Відкриті резерви

можуть бути засвідчені в балансі за статтями «Додатковий капітал» та «Резервний капітал», а приховані резерви жодним чином не відображаються в балансі.

Крім того, резервний капітал класифікуюють ще за ознакою обов'язковості створення. Вони можуть бути обов'язковими та необов'язковими резервами. Створення перших регламентується національним чинним законодавством. Необов'язкові резерви формуються з ініціативи менеджменту підприємства та його власників. Мінімальний розмір резервного капіталу також встановлюється на розсуд підприємства.

Його облік ведеться на рахунку 43 «Резервний капітал». Для зручності та в цілях бухгалтерського обліку аналітичний облік резервного капіталу ведеться за його видами, джерелами їх утворення та напрямком використання.

Формування резерву або відрахування для поповнення резерву оформлюється за дебетом 44 рахунку «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» та кредитом рахунку 43 «Резервний капітал». Використання резервного капіталу на покриття непередбачених витрат, збитків на сплату боргів підприємства в разі його ліквідації проводиться за дебетом рахунку 43 «Резервний капітал» та кредитом відповідного рахунку (наприклад, 10, 15, 20, 26, 67, 66, 44).

Переоцінка на підприємстві не здійснюється, курсових різниць не виникає, а тому додатковий капітал відсутній.

Неоплачений капітал – це сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу. Коли створюється підприємства, неоплачений капітал формується відразу ж зі статутним. Відповідно до Плану рахунків, неоплачений капітал обліковується на рахунку 46. За дебетом рахунку відображається заборгованість засновників товариство за внесками до статутного капіталу, за кредитом — погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу.

Аналітичний облік неоплаченого капіталу ведеться за видами розміщених неоплачених акцій (для акціонерних товариств) та за кожним засновником (учасником) підприємства.

Нерозподілений прибуток – це частина прибутку, отриманого та реінвестованого у господарську діяльність підприємства й нерозподіленого між його засновниками. Відповідно до загальноприйнятої практики нерозподілений прибуток може бути використаний на виплату дивідендів (лише після обов'язкових відрахувань у резервний капітал) або реінвестовано в діяльність підприємства.

Непокритий збиток – це сума непокритого збитку звітного року та попередніх років. Списання таких збитків здійснюється за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу.

Нерозподілений прибуток та непокритий збиток обліковуються на рахунку 44 «Нерозподілені прибутки та непокриті збитки». За кредитом рахунку 44 відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом — збитки та використання прибутку.

Отже, облік власного капіталу здійснюється окремо за кожною його складовою. Для цього у Плані рахунку визначено 4 клас рахунків.

2.3. Формування звітності про рух власного капіталу

Завершальним етапом облікового процесу власного капіталу та його складових є відображення даних на звітну дану у фінансовій звітності.

Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а саме НП(С)БО 1 визначено, що до фінансової звітності суб'єкта господарювання належать баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до фінансової звітності.

Інформація про власний капітал, по-перше, розкривається у балансі. Відповідно до законодавства балансом визначено звіт про фінансовий стан

підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Безпосередньо звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду – це форма 4, Звіт про власний капітал.

Мета складання Звіту про власний капітал впливає з його визначення. Таким чином, метою є розкриття і аналіз інформації щодо змін у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду. Звіт повинен бути складений таким чином, щоб користувач інформацією міг з'ясувати основні чинники (операції), які вплинули на зміни (збільшення чи зменшення) у складі власного капіталу в цілому та окремих його позицій зокрема.

Звіт про власний капітал складається на підставі балансу, звіту про фінансові результати, а також аналітичних даних до відповідних облікових регістрів.

Загальні правила складання Звіту про власний капітал:

- звіт складається в тисячах гривень без десяткового знаку, при цьому не можна рахувати розрахункові показники звіту (усього, залишок на кінець року) як суми по округлених числах, так як буде похибка через округлення. Суми рахуються спочатку по неокруглених даних, а вже потім округлюються;

- Звіт про власний капітал формується після складання Звіту про фінансовий стан (балансу) та Звіту про фінансові результати.

- показники, що зменшують величину складових власного капіталу, наводяться в дужках, а при підрахунку підсумків ці показники вираховуються.

Щодо заповнення звіту про власний капітал – в національних стандартах прописані основні вимоги до заповненні кожного окремого рядка. Узагальнимо їх надалі.

У статтях "Залишок на початок року" та "Залишок на кінець року" показують суми власного капіталу на початок і закінчення звітного періоду, прописаного в обліковій політиці підприємства. У статті "Скоригований залишок" показується залишок власного капіталу на початок звітного року після внесення відповідних коригувань. У статтях розділу "Переоцінка активів" наводяться дані, які відображають збільшення або зменшення власного капіталу в результаті переоцінки основних засобів та інших активів, що були здійснені на підприємстві протягом звітного періоду.

У статті "Чистий прибуток (збиток) за звітний період" показується сума чистого прибутку (збитку), перенесена зі звіту про фінансові результати (форма №2). У статтях розділу "Розподіл прибутку" наводяться сума нарахованих дивідендів, дані про інший розподіл прибутку між учасниками (власниками) підприємства або спрямування прибутку до резервного капіталу тощо.

У статтях розділу "Внески учасників" наводяться дані про збільшення статутного капіталу підприємства та зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу суб'єкта господарювання.

У статтях розділу "Вилучення капіталу" наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок виходу учасника, викупу чи анулювання викуплених акцій. Цей пункт стосується акціонерних товариств, де статутний капітал поділений на акції певного номіналу. У товариство з обмеженою відповідальністю, як ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» дана стаття звіту не заповнюється.

У статтях розділу "Інші зміни в капіталі" наводяться дані про всі інші зміни у власному капіталі підприємства, що не були передбачені і включені у попередніх статтях.

У статті "Разом змін в капіталі" наводиться підсумок змін у складі власного капіталу за звітний період, що визначається як сума всіх змін, відображених у рядках вище.

Таким чином, звіт про власний капітал має вигляд таблиці і є допоміжним аналітичним звітом до Балансу та відображає залишок і зміни кожного з елементів власного капіталу по закінченню звітного періоду на підставі даних бухгалтерського обліку (аналітичного та синтетичного обліку).

Висновки за розділом 2

Узагальнення результатів досліджень ведення обліку складових власного капіталу в ТОВ «СВРОКАР СЕРВІС» дає можливість зробити наступні висновки:

З метою ефективної організації бухгалтерського обліку на підприємстві запропоновано параметри організаційної, методичної та технічної складових облікової політики підприємства. В розвиток технічної складової облікової політики запропоновано кодифікатори аналітичних розрізів складових власного капіталу, використання яких при побудові робочого плану рахунків акціонерного товариства та за умови застосування інформаційно-комп'ютерних технологій надає можливість отримати в оперативному режимі максимально деталізовані дані про об'єкти власного капіталу з максимальною точністю та аналітичністю. Пропозиції дозволяють власникам побудувати бухгалтерський облік таким чином, щоб максимально задовольнити їх потреби в інформації для управління структурою власних джерел фінансування та власністю підприємства в цілому.

Власний капітал обліковується на підприємстві за допомогою рахунків класу 4 «Власний капітал». Основою власного капіталу ТОВ є статутний капітал, розмір якого вказується в установчих документах підприємства. В обліку цей вид капіталу відображається на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». На рахунку 43 «Резервний капітал» досліджуване нами підприємство відображає резерви, створені для покриття майбутніх непередбачуваних витрат. На рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» відображається інформація про отримані протягом

звітнього періоду фінансові результати діяльності. Рахунок 46 «Неоплачений капітал» відкривається разом з рахунком статутного капіталу при створенні підприємства та поступово закривається під час внесення учасниками їх заборгованостей по внесках до статутного капіталу.

Звіт про власний капітал - звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітнього періоду. Він складається лише після того, як були складені баланс та Звіт про фінансові результати, так як вказані три форми звітності є взаємопов'язані. Звіт про власний капітал вирізняється значною деталізацією і враховує усі коригування, пов'язані із зміною облікової політики підприємства, виправленням помилок, будь-які інші зміни в обліку, що впливають на оцінку елементів (джерел) власного капіталу.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄВРОКАР СЕРВІС»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку власного капіталу

Проблема ефективного управління підприємств перебуває в тісному взаємозв'язку з інформаційним забезпеченням управлінських рішень персоналу, що наділений найвищими керуючими повноваженнями. Саме тому аби вплинути на загальну ефективності і результативність діяльності суб'єкта господарювання, необхідно першочергово оцінити ефективності і прийнятність концептуальної основи фінансового звітування підприємства, доцільність визначеної ним облікової політики, застосовуваних інформаційних систем та технологій, кваліфікації персоналу, що безпосередньо пов'язані з процес бухгалтерського обліку власного капіталу.

Інформація, яка створюється в процесі бухгалтерського обліку власного капіталу, повинна включати всі функції діяльності підприємства. Вона повинна повністю розкривати суть технічних, економічних і технологічних особливостей виробничих процесів та перспектив розвитку виробництва. Облікова інформація зобов'язана забезпечити створення системи управління та ефективний контроль за всією сукупністю процесів на підприємстві.

Передумовою подальшого розвитку бухгалтерського обліку власного капіталу на національному рівні та на підприємствах, в установах, організаціях є наступне:

- уточнення та дотримання концептуальних основ і методологічної бази бухгалтерського обліку. Цей етап передбачає постійні дослідження щодо питань та проблем бухгалтерського обліку власного капіталу на українських підприємствах;
- уніфікація методики визначення даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності, термінології бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародної практики стандартизації;

- гармонізація на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності та з урахуванням вітчизняних потреб і можливостей методики обліку діяльності суб'єктів господарювання
- безперервна професійна освіта, реалізація програми сертифікації бухгалтерів та аудиторів із забезпеченням прийнятних для широкого загалу умов та належного рівня оцінювання. Удосконалення повинно, крім всього зазначеного вище, завжди включати удосконалення людей, їх кваліфікації, навичок та знань.

Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання тісно пов'язана з глобалізацією економічних процесів та економіки загалом у світовому масштабі. Гармонізація має значний вплив не лише на загальну економіку, але й на окрему економічну одиницю — суб'єкт господарювання та його діяльність. Саме удосконалення нормативного регулювання обліку власного капіталу на загальнодержавному рівні сприятиме вдосконаленню методик бухгалтерського обліку та їх ефективності всередині підприємства.

Вважається, що недоліком нормативної бази є відсутність окремого законодавства, що регулювало б формування та облік власного капіталу і його складових. До нормативного забезпечення належить ряд нормативно-правових актів, проте вони регулюються лише окремих елемент власного капіталу як от статутний капітал, резервний капітал, розподіл прибутків у вигляді виплат дивідендів і т.д.

Ефективність обліку власного капіталу значно залежить від системи управління, фінансового планування і прогнозування на підприємстві. Аби удосконалити системи бухгалтерського обліку, неодмінно покращити систему управління майном та діяльністю підприємства.

Отже, виділимо основні напрямками підвищення ефективності обліку власного капіталу ТОВ «СВРОКАР СЕРВІС»:

- 1) керівникам підприємства варто обирати компромісний підхід для фінансування активів суб'єкта господарювання. Фінансування лише за

рахунок власних коштів або лише за рахунок запозичень негативно впливає на фінансовий стан підприємства. Використання обох видів фінансування повинно бути збалансованим та забезпечувати найбільший ефект;

2) для аналізу фінансово-майнового стану варто враховувати інтенсивність використання основного капіталу, що є показником ефективності роботи підприємства;

3) при виборі облікової політики варто враховувати, що фінансування підприємства лише за рахунок власного капіталу не завжди вигідне, що впливає з першого пункту;

4) необхідно удосконалити систему управління діяльністю підприємства та внутрішніми процесами тощо.

3.2. Удосконалення обліку власного капіталу за умови застосування інформаційних систем і технологій

На сучасному етапі розвитку суспільства, методів ведення бізнесу та способів ведення бухгалтерського обліку зокрема необхідність застосування інформаційних систем та технологій зростає в геометричній прогресії. Вирішення актуальних проблем на національного та на локальному (в підприємстві) рівнях неможливе без прискорення науково-технічного прогресу та застосування його результатів — інноваційних технологій у всіх галузях людської діяльності. Одна з найважливіших сфер їх застосування — це бухгалтерський облік власного капіталу як основних джерел формування активів підприємства. Вважається, що облік власних джерел формування ресурсів підприємства є найбільш місткою частиною роботи в підприємствах, установах та організаціях.

Науковці у своїх дослідженнях щодо інформаційних систем і технологій в бухгалтерському обліку визначив, що інформаційна система — сукупність інформації, економіко-математичних методів і моделей, технічних, програмних та інших технологічних засобів і спеціалістів, яка призначена для оброблення інформації і прийняття управлінських рішень

Кравчук .Н. притримується думки, що інформаційною системою виступає організаційно оформлена сукупність інформаційних потоків, документів, каналів зв'язку і технічних засобів, які забезпечують взаємозв'язок між підсистемами управління з метою її ефективного функціонування. Інформаційну систему як сукупність функціональних, організаційних компонентів та компонентів системи обробки даних, необхідних для досягнення поставлених цілей розглядає у своїй працях Мельниченко С.В.

Інформаційна систем як сукупність складається з певних елементів. На рис. 3.1. визначені деякі з них відповідно до методології Бенько М.М. Інформаційна система зазвичай вміщує у свою структуру безпосередньо інформацію, як основний об'єкт, показники інформації, методи та засоби її обробки, певні визначені алгоритми обробки, принципи, що прописані в обліковій політиці або чинному законодавстві.

Рис. 3. 1 Складові елементи інформаційних систем

Джерело: власна розробка

Під час первинного та бухгалтерського обліку власного капіталу головними завданнями використання інформаційних систем є:

- виявлення джерел інформації;
- збирання, реєстрація, накопичення, оброблення, поширення інформації про стан виробничих, збутових та управлінських процесів;

- розподіл інформації між зацікавленими особами та підрозділами відповідно до їх функціонального призначення тощо.

На використання інформаційних систем та технологій при обробці інформації про власний капітал та операції з ним та використанні її в бухгалтерському обліку і управлінні впливають певні фактори. До них можемо віднести такі, що класифікуються за наступними ознаками:

- ступінь централізації виробничого та управлінського процесу діяльності;
- тип предметної області застосування ІТ (торгівельна, виробнича, облікова, аналітична види діяльності суб'єкта господарювання);
- ступінь охоплення завдань бухгалтерського обліку і управління (на підприємстві забезпечена повна автоматизація чи часткова);
- клас технологічних операцій, які реалізуються (системи управління технологічними процесами, базами даних);
- тип інтерфейсу користувача;
- спосіб побудови мережі (локальна чи глобальна);
- інструментарій (ручні, механічні, електричні, електронні);
- тип носія інформації (паперові, непаперові технології);
- тип операції, що обробляється в даній інформаційній системі (поопераційні, попредметні технології) тощо.

Залежно від всіх вище наведених ознак та характеристик інформаційних систем можна виділити, що всього існує три великі їх групи: інформаційні системи, що використовуються лише для певних операцій, ті, що призначені для окремих підрозділів залежно від їх функціонального наповнення та ті, що використовуються повністю у всьому суб'єкті господарювання. Для ТОВ «СВРОКАР СЕРВІС» ми пропонуємо використовувати другий або третій тип, адже вони зможуть покращити існуючу системи бухгалтерського обліку та вплинути на результативність всієї діяльності підприємства.

Інформаційні системи для ведення бухгалтерського обліку власного капіталу поділяється за різноманітними ознаками. Наприклад, ми можемо виділити наступні з них: за об'єктом управління: локальні, тобто інформаційні системи управління окремими структурними підрозділами, видами діяльності підприємства тощо; інтегровані, тобто інформаційні системи управління підприємством загалом; за способом формування: інформаційні системи, розроблені працівниками підприємства; придбані інформаційні системи; комбіновані інформаційні системи, складові яких частково розроблені працівниками підприємства, які розуміють специфіку діяльності суб'єкта господарювання, а частково придбані; за функціональною ознакою: однофункціональні, тобто такі, що спрямовані на реалізацію однієї функції.

Прикладом такої інформаційної системи може бути інформаційна система ведення бухгалтерського обліку на підприємстві; багатофункціональні, які орієнтовані на реалізацію двох і більше функцій. Багатофункціональними є інтегровані інформаційні системи управління підприємством, за допомогою яких може виконуватись не лише бухгалтерський облік, але й аналіз, аудит, управління ефективністю персоналу, управління ефективністю використання основних засобів, контроль за певними вентиляційними системами т.д.

За характером організації пошуку інформації: інформаційно-пошукові; інформаційно-управлінські; інформаційно-довідкові.

За рівнем безпеки: інформаційні системи з найвищим рівнем безпеки:

- з високим рівнем безпеки; з низьким рівнем безпеки.

1) за ступенем автоматизації:

- автоматизовані – інформаційні системи, в яких автоматизація може бути не повною, оскільки потрібне постійне ручне втручання персоналу;
- автоматичні – інформаційні системи, в яких автоматизація є повною, тобто не потрібно втручання персоналу або потрібно тільки епізодично в непередбачуваних випадках;

2) за масштабністю охоплення завдань:

- персональна інформаційна система, котра призначена для вирішення деякого кола завдань виключно одного працівника;
- групова інформаційна система, орієнтована на колективне використання інформації членами робочої групи або підрозділу;
- корпоративна інформаційна система, котра охоплює всю сукупність інформаційних процесів суб'єкта господарювання, забезпечуючи їх повну узгодженість і прозорість. Такі системи в практиці називають системами комплексної автоматизації діяльності підприємства.

Інформаційні системи виконують ряд важливих функцій. Відповідно національного чинного законодавства взагалі функцією визначена діяльність, пов'язана з отриманням чітко визначеного кінцевого результату, який прямо відображає досягнення цілей та поставлених завдань. За першою методологією визначені функції, що відображені на рис.3.2

Якщо ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» в майбутньому впровадить інформаційні системи для обліку власного капіталу, воно отримає систему, що виконуватиме наступні функції:

1. збір і реєстрація даних, які передбачають одержання внутрішньої і зовнішньої управлінської інформації. Інформаційні системи усувають людський фактор та пришвидшують процес обробки отриманої облікової інформації. Автоматизуються такі процеси як фільтрація даних, верифікація (перевірки істинності, встановлення достовірності), забезпечення логічної цілісності, усунення неузгодженості, надлишковості і різних помилок, заповнення пропусків, а також інші процедури, спрямовані на покращання якості даних;
2. нагромадження і об'єднання даних для подальшої обробки;
3. обробка інформації. При використанні інформаційних систем процеси обробки пришвидшуються: зменшується кількість витраченого часу та людських ресурсів, результат виявляється точнішим та повнішим. Крім того, інформацію можна перетворити з однієї форми в іншу лише

декількома маніпуляціями. При обробці даних інформаційна система виконує сукупність арифметичних і логічних операцій, сортування, об'єднання, зображення у формі, необхідній для прийняття управлінського рішення;

4. переміщення інформації з одного місця в інше. Дана функція має на увазі два види переміщення: фізичне переміщення носіїв (кур'єром, транспортом, поштою) та дистанційне передавання носіїв інформації через засоби інформаційних систем та технологій.

Рис. 3.2. Функції інформаційних систем бухгалтерського обліку власного капіталу

Джерело: власна розробка

Відходячи від теорії до практики вважаємо необхідним зробити огляд найбільш використовуваних програмних забезпечень бухгалтерського обліку господарських операцій та власного капіталу зокрема. Серед таких інформаційних систем виділяємо: Bookkeeper, Дебет Плюс, OpenBrsvo, OpenERP, TRIA, Grossbe, Athena, Своя технологія, ВС: Бухгалтерія, 1С та інші.

Наприклад, Bookkeeper як продукт для ведення обліку в невеликих компаніях пропонує наступний функціонал: Покупки; Продажі; Запаси (Списання, Інвентаризація, Виробництво); Бухгалтерія (Банк і Каса, Валютні операції); Персонал (Зарплата і кадри, звіти); ПДВ (Податкові накладні, Коригування, Декларація з ПДВ); Звітність (Єдиний податок, ПДВ, ЄСВ, ПДФО та інші); Відправка податкових звітів через програму Соната тощо.

У функціоналі окремо не визначено облік власного капіталу, проте він може проводитись в програмі як і інші види операцій з іншими господарськими об'єктами.

Інше програмне забезпечення — GrossBee — пропонує функціонал у вигляді підсистем, вбудований в інформаційну технологію. Серед них: Підсистема матеріального обліку; Підсистема обліку договорів; Підсистема планування матеріальних ресурсів; Підсистема обліку виробництва; Підсистема планування виробництва; Підсистема обліку грошових коштів; Підсистема планування грошових коштів; Підсистема обліку заборгованостей та розрахунків з контрагентами; Підсистема обліку основних засобів; Підсистема бухгалтерського обліку; Підсистема обліку кадрів і розрахунку зарплати; Підсистема економічного аналізу; Підсистема економічного моніторингу підприємства; Адміністративні функції.

Як бачимо, даний вид програмного забезпечення виходить за межі лише процесу бухгалтерського обліку. Він охоплює й аналіз, моніторинг та адміністрування (управлінські функції).

Нами запропоновано для досліджуваного підприємства оцінити та запровадити одне з двох програмних забезпечень, наведених вище. Вони

матимуть переваги через враховану специфіку діяльності ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС», особливостей облікової політики, доступної цінової політики розробника і т.д.

Використання комп'ютерних облікових програм дозволяє підвищити оперативність ведення бухгалтерського обліку власного капіталу, збільшити рівень його деталізації, посилити контроль за достовірністю, повнотою, точністю та правильністю облікової інформації на всіх етапах її обробки та використання. З іншого боку, автоматизація ведення обліку власного капіталу та його складових дозволить ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» зменшити трудомісткість виконання окремих операцій, усунути дублювання інформації при веденні обліку окремих операцій, звільнити бухгалтера від розрахункової роботи.

Висновки за розділом 3

У результаті проведеного дослідження, глибокого вивчення бізнес-процесів всередині підприємства, ефективності функціонування системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку нами запропоновано наступні кроки у вдосконаленні обліку власного капіталу:

- перегляд та вдосконалення окремих положень облікової політики щодо питань власного капіталу;
- інтеграція в бухгалтерський облік інформаційних систем та технологій;
- підвищення кваліфікації працівників, що залучені у процеси внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку власного капіталу;
- проаналізувати ефективність системи управління окремими процесами, оптимізувати їх в питаннях власного капіталу, переоцінок, збалансованості власних і позикових коштів.

ВИСНОВКИ

Результатом випускної кваліфікаційної роботи є теоретичне узагальнення та формування рекомендацій щодо обліку власного капіталу на прикладі ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» м. Києва. Це дало змогу обґрунтувати наступні висновки.

1. Відсутність серед вчених єдиного підходу до трактування поняття “власний капітал” призводить до існування різноманітних підходів до виділення складових власного капіталу. Виходячи з функціонального підходу погоджуємося із трактування категорії “власний капітал” товариства з обмеженою відповідальністю. Під власним капіталом слід розуміти фізичні, фінансові та інтелектуальні ресурси, вкладені власником (засновником) підприємства, з обов’язковим дотриманням відповідальності і захисту прав кредиторів задля забезпечення довгострокового фінансування, ліквідності та кредитоспроможності підприємства і ефективного управління підприємством в цілому. Дане визначення запропоновано, враховуючи інтенсивний розвиток інтелектуального капіталу.

2. Запропоновано здійснювати загальну класифікацію власного капіталу підприємства за наступними ознаками: за організаційно-правовою формою підприємства (статутний, пайовий, складений); за способом формування (авансований засновниками, реінвестований та безоплатно отриманий); за фактом оплати оголошеного капіталу (оплачений, неоплачений, вилучений); за об’єктами вкладень (фізичний, фінансовий, інтелектуальний); за рівнем державної реєстрації (зареєстрований, незареєстрований). Наявність суперечливих положень у чинних нормативних актах призвело до прийняття окремого Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року що сприяє підвищенню достовірності інформації щодо стану і змін складових власного капіталу,

3. Узагальнення результатів досліджень ведення обліку складових власного капіталу в ТОВ «ЄВРОКАР СЕРВІС» дає можливість зробити наступні висновки:

З метою ефективної організації бухгалтерського обліку на підприємстві запропоновано параметри організаційної, методичної та технічної складових облікової політики підприємства. В розвиток технічної складової облікової політики запропоновано кодифікатори аналітичних розрізів складових власного капіталу, використання яких при побудові робочого плану рахунків акціонерного товариства та за умови застосування інформаційно-комп'ютерних технологій надає можливість отримати в оперативному режимі максимально деталізовані дані про об'єкти власного капіталу з максимальною точністю та аналітичністю. Пропозиції дозволяють власникам побудувати бухгалтерський облік таким чином, щоб максимально задовольнити їх потреби в інформації для управління структурою власних джерел фінансування та власністю підприємства в цілому.

4. Власний капітал обліковується на підприємстві за допомогою рахунків класу 4 «Власний капітал». Основою власного капіталу ТОВ є статутний капітал, розмір якого вказується в установчих документах підприємства. В обліку цей вид капіталу відображається на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». На рахунку 43 «Резервний капітал» досліджуване нами підприємство відображає резерви, створені для покриття майбутніх непередбачуваних витрат. На рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» відображається інформація про отримані протягом звітного періоду фінансові результати діяльності. Рахунок 46 «Неоплачений капітал» відкривається разом з рахунком статутного капіталу при створенні підприємства та поступово закривається під час внесення учасниками їх заборгованостей по внесках до статутного капіталу.

5. Звіт про власний капітал - звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду. Він складається лише після того, як були складені баланс та Звіт про фінансові результати, так як вказані три форми звітності є взаємопов'язані. Звіт про власний капітал вирізняється значною деталізацією і враховує усі коригування, пов'язані із зміною облікової політики підприємства, виправленням

помилки, будь-які інші зміни в обліку, що впливають на оцінку елементів (джерел) власного капіталу.

6. У результаті проведеного дослідження, глибинного вивчення бізнес-процесів всередині підприємства, ефективності функціонування системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку нами запропоновано наступні кроки у вдосконаленні обліку власного капіталу:

- перегляд та вдосконалення окремих положень облікової політики щодо питань власного капіталу;
- інтеграція в бухгалтерський облік інформаційних систем та технологій;
- підвищення кваліфікації працівників, що залучені у процеси внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку власного капіталу;
- проаналізувати ефективність системи управління окремими процесами, оптимізувати їх в питаннях власного капіталу, переоцінок, збалансованості власних і позикових коштів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алпатова Н. Зміна статутного капіталу / Наталя Алпатова. // Все про бухгалтерський облік. – 2010. – №88. – С.16-17.
2. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку власного капіталу на підприємствах / Л.В. Безкоровайна // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/200.pdf>.
3. Битківська А.В. Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності: особливості дії в процедурах відновлення платоспроможності та банкрутства / А.В. Битківська // Економічний форум: науковий журнал (Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, РІНЦ). – Луцьк: ЛНТУ, 2016. – №4. – С.247-256.
4. Білова Н. Операції з корпоративними правами: оподаткування та облік / Н. Білова. // Податки та бухгалтерський облік. – 2009. – №21(1205). – С.7-17.
5. Бланк И.А. Управление формированием капитала / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2000. – 512 с.
6. Бобяк А.П. Бухгалтерський облік власного капіталу підприємств різних організаційно-правових форм: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Бобяк Андрій Петрович – Київ, 2011.– 22 с.
7. Боднарчук А. В. Інвентаризація власного капіталу / А. В. Боднарчук. // Облік і фінанси АПК. – 2011. – №2. – С. 20–24.
8. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с
9. Бондар М.І. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства/ М.І. Бондар //Вісник ЖДТУ. - 2010. - №3(53). – С. 27-29.
10. Боримська К. П. Рахунки бухгалтерського обліку: теорія і практика : дис. канд. ек. наук : 08.00.09 / Боримська Катерина Павлівна – Житомир, 2010. – 199 с.
11. Бухгалтерский учет в исследовании экономических категорий /

[Ю. Н. Лачинов]. – М. : Тезаурус, 2001. – 52 с.

12. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. [В.В. Сопко]. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.

13. Варічева Р. В. Бухгалтерський облік і аналіз формування та змін власного капіталу: організація й методика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Варічева Руслана Вікторівна – Житомир, 2012.– 21 с.

14. Варічева Р. В. Бухгалтерський облік і аналіз формування та змін власного капіталу: організація й методика : дис. канд. ек. наук : 08.00.09 / Варічева Руслана Вікторівна – Житомир, 2012. – 400 с.

15. Вівчар О.Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства / О. Й. Вівчар // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2009. – №19 (5). – С. 146–150.

16. Воськало Н. М. Документування операцій з обліку власного капіталу / Н. М. Воськало. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – № 19.11. – С. 126-134.

17. Граковський Ю. Операції зі статутним капіталом господарських товариств: правові засади, порядок формування, бухгалтерський облік / Юрій Граковський // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2013. – URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5717>.

18. Грінько А.П. Генерування показників в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності за допомогою облікової політики підприємств / А. Грінько, Т. Бочуля // Science and innovation: Collection of scientific articles. – Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada, 2018. – P. 155–158.

19. Грінько А.П. Класифікація основного капіталу як інформаційний інструментарій бухгалтерського обліку / А. П. Грінько // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 2/6 (22). – С.72-76.

20. Грінько А.П. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку відтворення основного капіталу в умовах нової управлінської

парадигми: монографія / А. П. Грінько – Харків: ХДУХТ, 2015. – 328 с.

21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій Наказ МФУ від 30.11.1999 р. - №291. –URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

22. Кладієв В.М. Власний капітал: сутність категорії та методичні засади обліку / В.М. Кладієв // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету (Випуск 7 Частина II), Економічні науки, м. Кіровоград, 2005р. – 334 с.

23. Камінська Т.В. Капітал як об'єкт вартісного виміру в сучасному обліку / Т.Г. Камінська. // Облік і фінанси АПК. – 2010. - № 3. - С. 33-39.

24. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / А.Є.Конверський – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

25. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» – URL :<http://uad.exdat.com/docs/index-670647.html?page=2>.

26. Кравчук В. Зменшення статутного капіталу / В. Кравчук // Податкове планування. – 2014 р. – № 2 (64). – С. 41-47.

27. Кравчук В. 5 способів збільшення статутного капіталу / В. Кравчук // Податкове планування. – 2014 р. – № 1 (63). – С. 56-60.

28. Кравчук В. Збільшення статутного капіталу / В. Кравчук // Податкове планування. – 2016 р. – № 12 (62). – С. 59-63.

29. Кравчук В. Статутний капітал юридичної особи / В. Кравчук // Податкове планування. – 2012. – № 7 (57). – С. 23-28.

30. Кравчук В. Статутний капітал юридичної особи. Внески до статутного капіталу / В. Кравчук // Податкове планування. – 2005. – № 8 (58). – С. 61-64.

31. Кузь В. І. Ефективність системи бухгалтерського обліку на підприємстві / В.І. Кузь // Молодий вчений. –2015. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(2)_3).

32. Ловінська Л.Г. Оцінка в бухгалтерському обліку [Текст]: монографія / Л.Г.Ловінська. – К.: КНЕУ, 2006. – 256 с.
33. Любимская А. Седьмой вал. Когда и зачем нахлынет седьмая волна слияний и поглощений / А. Любимская // D-штрих. – 2016. URL : http://expert.ru/d- stroke/2010/06/sedmoy_val/.
34. Мельничук В. В. Облік і аудит власного капіталу аграрних підприємств: теорія і практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Мельничук Вікторія Василівна – Київ, 2003. – 19 с.
35. Надбережна Т. А. Вплив структуризації власного капіталу на організацію бухгалтерського обліку / Т. А. Надбережна // Економічні науки. – 2010. –URL: http://www.nbuiv.gov.ua/ujrn/soc_gum/Evu/2010_15_1/Nadber.pdf.
36. Нужна О.А. Власний капітал сільськогосподарських підприємств: трактування, класифікація, структура / О. Нужна // Економічні науки. Серія: облік і фінанси. – Луцьк: ЛНТУ. – 2012. –№ 9 (33). – Ч. 2.–С. 498-507.
37. Огійчук М. Чисті активи як фінансове джерело стабільного функціонування підприємств різних організаційно-правових форм господарювання / М. Огійчук, В. Орлов, Д. Завальнюк. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – №1. – С. 1–10.
38. Операції з корправами. Частина І. // Все про бухгалтерський облік. – 2014. – №26 (2143). – 47 с.
39. Операції з корправами. Частина ІІ. // Все про бухгалтерський облік. – 2014. – №29 (2146). – 47 с.
40. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібн. [Ф.Ф.Бутинець, О.П. Войналович, І.Л.Томашевська]. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 528с.
41. Організація обліку відносин власності: навч. посібник / За ред. Жука В. М. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : Вид-во ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2010. – 372 с.

42. Основи фінансового обліку / [Г. А. Велш, Д. Г. Шорт]. – К. : Основи, 1997. – 943.
43. Офіційний веб-сайт Smida (дата звернення 15.11.2017р.)–URL : [http:// https://smida.gov.ua](http://https://smida.gov.ua) A
44. Петренко Н.І. Бухгалтерський облік і контроль операцій з руху пасивів підприємства: проблеми теорії, методології, практики [Текст]: монографія / Н.І.Петренко. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 544с.
45. Пилипенко О. І. Корпоративні права в системі бухгалтерського обліку: теорія, методологія, організація : дис. докт. ек. наук : 08.00.09 / Пилипенко Олександр Іванович – Житомир, 2011. – 520 с.
46. Пилипенко О. І. Облік та аналіз власного капіталу: теорія і практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Пилипенко Олександр Іванович – Київ, 2005. – 24 с.
47. Пилипенко О.І. Бухгалтерський облік операцій з корпоративними правами при реорганізації підприємства / О.І. Пилипенко. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2010. - № 3 (18). – С. 251-259.
48. Пилипенко О.І. Корпоративні права в системі бухгалтерського обліку [Текст]: монографія / О. І. Пилипенко. -Житомир: ЖДТУ, 2010.- 611 с.
49. Пилипенко О.І. Управлінські аспекти обліку власного капіталу та використання облікової інформації в управлінні / О.І. Пилипенко. // Вісник ЖДТУ. – 2006. – №1(35) – С. 105-110.
50. Поліщук І.Р. Власний капітал як об'єкт облікової політики підприємства / І.Р. Поліщук // Наука і освіта 2004. Бухгалтерський облік і аудит (Том 17), Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 10-25 лютого 2004 року, м. Дніпропетровськ, 2014 р. – С. 64.

51. Поліщук І.Р. Облік додаткового капіталу в різних країнах: порівняльний аспект / І.Р. Поліщук // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2003 – № 4(26). – С. 228-236.
52. Питель С. В. Облік і аналіз власного капіталу: методика та організація (на прикладі акціонерних товариств промисловості України) : дис. канд. ек. наук : 08.06.04 / Питель Святослав Васильович – Тернопіль, 2001. – 198 с.
53. Податковий кодекс України // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) ред. від 01.01.2018р. – URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ МФУ від 28.05.1999р. - № 137. – URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>.
55. Пономаренко Н. М. Управління процесом росту власного капіталу підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / Пономаренко Наталія Миколаївна – Харків, 2008. – 20 с.
56. Пономарьова Н. А. Облік і аудит цінних паперів (на прикладі акціонерних товариств машинобудівного комплексу) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Пономарьова Наталія Анатоліївна – Київ, 2005. – 21 с.
57. Принципы бухгалтерского учёта / [Б. Нидлз, Х. Андерсен, Д. Колдуэл] 2-е изд. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 496 с.
58. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. - № 514-IV.–URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
59. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. - №996-XIV. - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
60. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:

Наказ Міністерства Фінансів України від 07.02.2013р. - №— URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

61. Соколов Я.В. Бухгалтерський учет: от истоков до наших дней : учеб. пособие для вузов / Я.В. Соколов. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1996.– 638 с.

62. Трансформація фінансової звітності за міжнародними стандартами : навч. посіб. / Левицька С. О., Садовська І. Б., Бабіч І. І., Жураковська І. В. — Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2013. — 410 с.

63. Турило А.М. Фінансовий менеджмент (кредитно-модульна система) : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / А. М. Турило, О. П. Гузенко. — Кривий Ріг : КТУ, 2010. — 461 с.

64. Фатенок-Ткачук А.О. Фінансовий облік І, ІІ : навч. посіб. / А. О. Фатенок-Ткачук; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Луцьк : Вежа-Друк, 2014. — 535 с.

65. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2016. – 1040 с.

66. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 451 с.

67. Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Л.В. Нападовська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова та ін./ За ред. Л.В. Нападовської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 700 с.

68. Фінансовий облік : підручник / [Я. Д. Крупка та ін.]; М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т.— 3-тє вид., доповн. та переробл. — Тернопіль : ТНЕУ, 2017. — 417 с.

69. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. / Н. М. Ткаченко, О. В. Борович, І. Л. Цюцяк, А. Л. Цюцяк; за заг. ред. Н. М. Ткаченко; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харч. технологій, Івано-Франків. ун-т права ім. Данила Галицького. — К. : Алерта, 2014. — 455 с.

70. Фоміна О.В. Концепція методу управлінського обліку /О.В. Фоміна // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 1187–1190. –URL : <http://www.global-national.in.ua/archive/8-2015/249>.

71. Форми організації бухгалтерського обліку // Бібліотека бухгалтерського обліку. – URL: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=70&ArtID=203>

ДОДАТКИ

Додаток А

Трактування категорії “капітал” у економічній літературі

№ з/п	Джерело	Визначення
1	2	3
1	Грінько А.П. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку відтворення основного капіталу в умовах нової управлінської парадигми: монографія / А. П. Грінько – Харків: ХДУХТ, 2015. – 328 с.	Капітал – 1) економічна категорія, що виражає суспільно-виробничі відносини: вартість, яка внаслідок наймання робочої сили створює нову вартість; 2) створені людиною ресурси, які використовуються для виробництва товарів і послуг; товари, які безпосередньо не задовольняють потреби людини; інвестиційні товари, засоби виробництва; 3) активи компаній за мінусом її боргових зобов’язань
3	Камінська Т.В. Капітал як об’єкт вартісного виміру в сучасному обліку / Т.Г. Камінська. // Облік і фінанси АПК. – 2010. - № 3. - С. 33-39.	Капітал – внески власників і прибуток, накопичений за весь час діяльності організації
4	Кравчук В. Збільшення статутного капіталу / В. Кравчук // Податкове планування. – 2016 р. – № 12 (62). – С. 59-63.	Капітал (від лат.: capitalis – головний; рос.: капитал; англ.: capital) – 1) вартість, що створює додану вартість; 2) загальна вартість активів будь-якої особи за вирахуванням її зобов’язань (чиста вартість); 3) сукупні ресурси, що використовуються в підприємстві; 4) початкова сума коштів, призначених для здійснення підприємницької діяльності; 5) фактор виробництва
5	Пантелеев В.П., Сніжко О.С. Словник бухгалтера та аудитора / В.П. Пантелеев, О.С. Сніжко; Держ. ком. статистики України, Держ. акад. статистики, обліку та аудиту. – К.: ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2009. – 239 с. (с. 74)	Капітал – сукупність ресурсів, застосованих у бізнесі, вартість активів юридичних осіб, сума, внесена членами компанії з метою здійснення господарської діяльності
6	Пилипенко О.І. Управлінські аспекти обліку власного капіталу та використання облікової інформації в управлінні / О.І. Пилипенко. // Вісник ЖДТУ. – 2006. – №1(35) – С. 105-110.	Капітал – частина власника в майні підприємств, яка є різницею між активами і зобов’язаннями

Джерело; на основі[19,23,29,46]

Огляд публікацій у наукових збірниках та збірниках наукових конференцій з питань бухгалтерського обліку власного капіталу

<i>№ з/п</i>	<i>Автор (джерело)</i>	<i>Назва статті</i>	<i>Питання, що розглядаються</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Поліщук І.Р.	Власний капітал як об'єкт облікової політики підприємства	Особливості організації бухгалтерського обліку власного капіталу та фактори, що визначають формування облікової політики операцій з власним капіталом
2	Плеша В.І.	Аспекти обліку власного капіталу та фондів споживчого товариства	Розбіжності між такими категоріями, як "капітал" і "фонд", та їх відображення в бухгалтерському обліку
3	Воськало Н.М.	Проблеми формування, використання та обліку власного капіталу	Основні проблеми формування та обліку власного капіталу
4	Дідух І.Б.	Власний капітал: облік і звітність	Особливості обліку власного капіталу та подання звітності
5	Орлова В.К., Вінтоняк Є.Д.	Облік власного капіталу	Порядок відображення в обліку та звітності невикористаного прибутку та дооцінки довгострокових інвестицій
6	Железняк Н.В.	Облік формування інноваційної складової власного капіталу сільськогосподарських підприємств	Глумачення сутності капіталу стосовно його ролі в економіці сільськогосподарських підприємств
7	Воськало Н.	Документування операцій з обліку власного капіталу	Види операцій з власним капіталом, їх документування та відображення в бухгалтерському обліку
8	Гринкевич С.С.	Еволюція розвитку категорії "капітал" в економічних дослідженнях	Теоретичні підходи до визначення сутності капіталу, еволюція його розвитку
10	Акімова Н.	Облікові аспекти змін статутного капіталу акціонерного товариства	Можливі шляхи збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства; діюча методика відображення їх в обліку
11	Дмитренко А.В.	Бухгалтерський та податковий облік внесків до статутного капіталу спільного підприємства	Оподаткування внесків до статутного капіталу спільного підприємства грошовими коштами, основними фондами, товарно-матеріальними цінностями, нематеріальними активами та корпоративними правами

Джерело; на основі[22,24]

Нормативно-правові документи, що регулюють організацію і методик обліку операцій із власним капіталом

№ з/п	Назва нормативного документа	Основні положення, що стосуються власного капіталу
1	2	3
<i>Кодекси України</i>		
1	Господарський кодекс	Визначено загальні вимоги створення та функціонування підприємств різних організаційно-правових форм власності; наведено зміст установчих документів, порядок формування та зміни статутного і резервного капіталу, порядок визначення прибутку підприємства
2	Цивільний Кодекс	Закріплено правові аспекти формування статутного капіталу. Наявні положення, що визначають розмір, склад, строки, порядок внесення вкладів учасниками, оцінку внесків при створенні підприємства та виході учасника, порядок зміни часток засновників
3	Податковий кодекс	Визначено відсоткову ставку податку на прибуток, що впливає на розмір статті балансу “Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)”. Встановлено обмеження щодо придбання або продажу пакета акцій статутного капіталу емітента. Врегульовано питання придбання інвестиційного активу у разі здійснення операцій з внесення платником податку коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи – резидента в обмін на емітовані ним корпоративні права
<i>Закони України</i>		
4	Закон “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”	Визначено основні принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в т.ч. операцій, що стосуються власного капіталу
5	Закон “«Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» ”	Встановлено порядок створення та припинення діяльності товариств, їх правовий статус, права та обов’язки засновників, порядок формування та зміни статутних фондів акціонерних товариств.
<i>П(С)БО</i>		
12	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності	Представлено мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів
17	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”	Зазначено, що первісною вартістю основних засобів, що внесені до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість
18	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”	Визначено, що первісною вартістю нематеріальних активів, що внесені до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість

1	2	3
19	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”	Передбачено, що первісною вартістю запасів, що внесені до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість
20	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”	Визначено порядок оцінки та обліку фінансових інвестицій як внеску до статутного капіталу підприємства
21	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”	Зазначено, що показники статей власного капіталу (крім нерозподіленого прибутку або непокритого збитку) відображаються за валютним курсом на дату визнання показника відповідної статті, розкрито порядок визначення нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на дату балансу
22	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 “Вплив інфляції”	Розкрито інформацію про коригування показників Звіту про власний капітал на вплив інфляції
23	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 “Прибуток на акцію”	Визначено методологічні засади формування інформації про чистий прибуток на одну просту акцію та її розкриття у фінансовій звітності
<i>Інструкції</i>		
11	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Наведено характеристику рахунків власного капіталу та можливу їх кореспонденцію, що відображає зміни його складових

**Пропоновані кодифікатори до побудови робочого плану рахунків
власного капіталу**

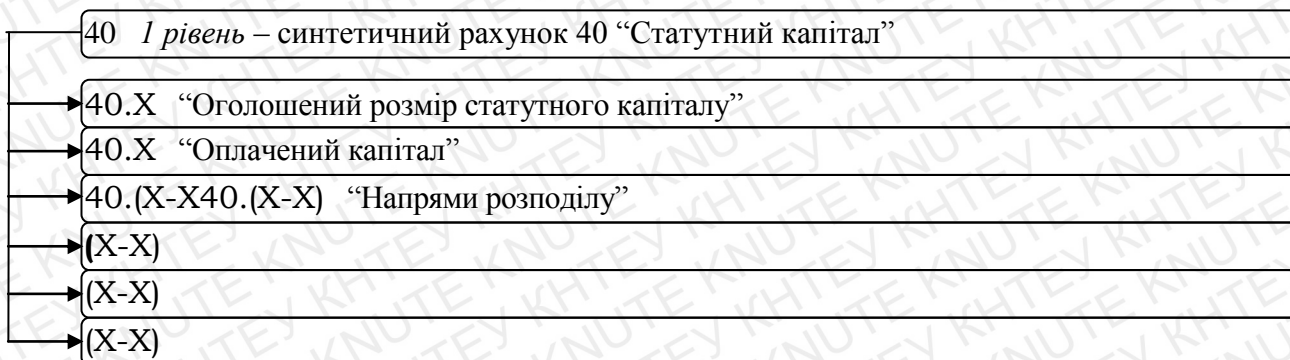

Рис. 1. Кодифікатор № 1 “Статутний капітал”

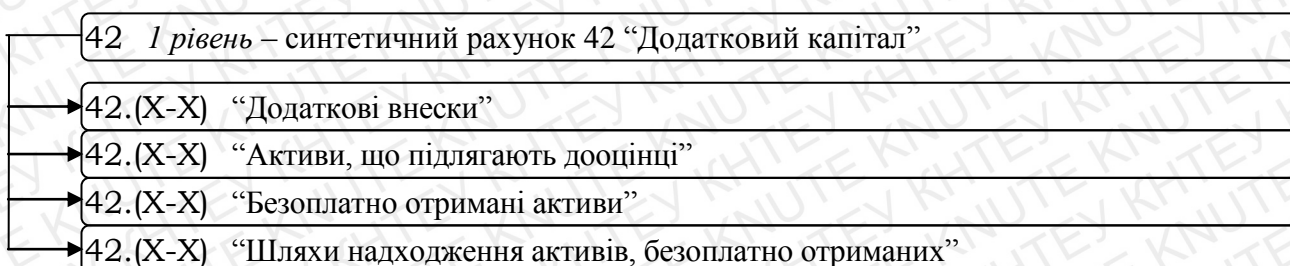

Рис. 2. Кодифікатор № 2 “Додатковий капітал”

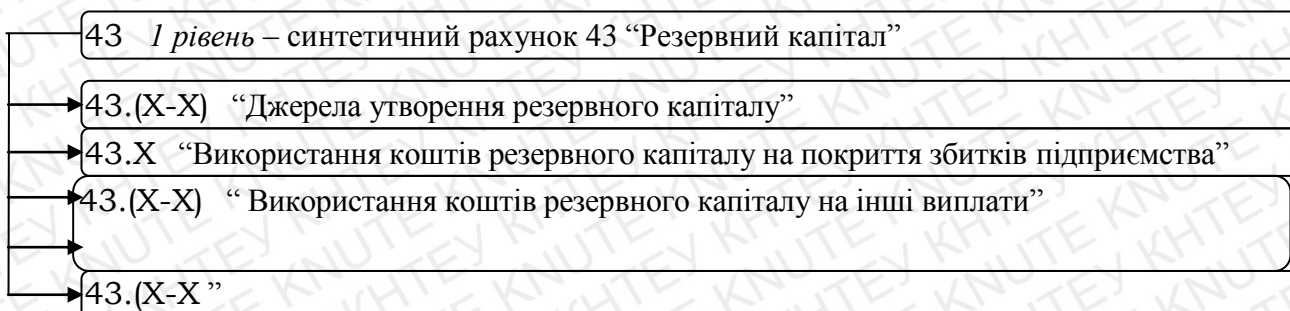

Рис. 3. Кодифікатор № 3 “Резервний капітал”

44	<i>1 рівень</i> – синтетичний рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”
44.X	“Прибуток нерозподілений”
44.X	“Збиток непокритий”
44.X	“Прибуток, використаний у звітному періоді”
44.X	“Прибуток зовнішньоекономічної діяльності у валюті”
44.X	“Прибуток у національній валюті”
44.(X-X)	“Діяльність, від здійснення якої отримано прибуток”
44.X	“Збиток зовнішньоекономічної діяльності у валюті”
44.X	“Збиток у національній валюті”
44.(X-X)	“Діяльність, від здійснення якої отримано збиток”
44.X	“Розподіл прибутку між власниками” (нарахування дивідендів)
44.(X-X)	“Власники”
44.X	“Відрахування до резервного капіталу”
44.X	“Відрахування до інших фондів”
44.X	“Інше використання прибутку в поточному періоді”

Рис. 4. Кодифікатор № 4 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”

Джерело: власна розробка на основі Плану рахунків бухгалтерського облік

Додаток М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодеталлями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		
Баланс станом на 31 грудня 2015 року			
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
- залишкова вартість	010	23	5
- первісна вартість	011	577	588
- накопичена амортизація	012	(554)	(583)
Незавершене будівництво	020	0	0
Основні засоби:			
- залишкова вартість	030	14509	13784
- первісна вартість	031	29345	29648
- знос	032	(14836)	(15864)
Довгострокові біологічні активи:			
- справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
- первісна вартість	036	0	0
- накопичена амортизація	037	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
- інші фінансові інвестиції	045	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	057	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	060	0	0
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Гудвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	14532	13789
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	331	222
Поточні біологічні активи	110	0	0
Незавершене виробництво	120	0	0
Готова продукція	130	0	0
Товари	140	10916	12119
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
- чиста реалізаційна вартість	160	42	1
- первісна вартість	161	42	1
- резерв сумнівних боргів	162	(0)	(0)
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
- за бюджетом	170	5359	0
- за виданими авансами	180	0	0
- з нарахованих доходів	190	0	0
- із внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	5373	4992
Поточні фінансові інвестиції	220	0	0

Продовження додатку М

1	2	3	4
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
- в національній валюті	230	17233	40071
- у т.ч. в касі	231	0	0
- в іноземній валюті	240	0	0
Інші оборотні активи	250	0	36
Усього за розділом II	260	39257	57441
III. Витрати майбутніх періодів	270	3	0
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	53789	71230
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	2707	2707
Пайовий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	8991	8991
Резервний капітал	340	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	23238	39851
Неоплачений капітал	360	(0)	(0)
Вилучений капітал	370	(0)	(0)
Накопичена курсова різниця	375	0	0
Усього за розділом I	380	35613	52226
Частка меншості	385	0	0
II. Забезпечення наступних виплат та платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0	0
Інші забезпечення	410	0	0
Сума страхових резервів	415	0	0
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	0	0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0	0
Усього за розділом III	480	0	0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	1500	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	0
Векселі видані	520	0	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	13925	15975
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
- з одержаних авансів	540	0	0
- з бюджетом	550	1191	1846
- з позабюджетних платежів	560	0	0
- зі страхування	570	340	258
- з оплати праці	580	798	563
- з учасниками	590	73	60
- із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	349	302
Усього за розділом IV	620	18176	19004
V. Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	53789	71230

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодетальями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Звіт про фінансові результати за 2015 рік			
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	66975	69001
Податок на додану вартість	015	11018	11386
Акцизний збір	020	(0)	(0)
	025	(0)	(0)
Інші вирахування з доходу	030	(0)	(0)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	55957	57615
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(36782)	(38439)
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	19175	19176
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	21577	21522
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(4703)	(4601)
Витрати на збут	080	(18698)	(18670)
Інші операційні витрати	090	(0)	(0)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	17351	17427
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	5379	2985
Інші доходи	130	0	0
Фінансові витрати	140	(47)	(164)
Втрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	22683	20248
- збиток	175	(0)	(0)
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177	(0)	(0)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(6047)	(5447)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	0	0

Продовження додатку М

1	2	3	4
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
- прибуток	190	16636	14801
- збиток	195	(0)	(0)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	16636	14801
- збиток	225	(0)	(0)
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	0
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	3148	2995
Витрати на оплату праці	240	9615	9680
Відрахування на соціальні заходи	250	3310	3316
Амортизація	260	1563	1604
Інші операційні витрати	270	5813	5840
Разом	280	23449	23435
III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	2578400	2578400
Чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	320	6.452	5.74
Скоригований чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	330	6.452	5.74
Дивіденди на одну просту акцію	340	0	0

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодетальями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5	4
первісна вартість	1001	588	594
накопичена амортизація	1002	(583)	(590)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	13784	14424
первісна вартість	1011	29648	30876
знос	1012	(15864)	(16452)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	13789	14428
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12341	15063
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1	30
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130		
за виданими авансами			
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4992	3547
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	40071	52331
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	36	30
Усього за розділом II	1195	57441	70999
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	71230	85427

Продовження додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	39851	52521
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	52226	64896
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	15975	17941
розрахунками з бюджетом	1620	1843	1399
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	258	252
розрахунками з оплати праці	1630	563	541
за розрахунками з учасниками	1640	60	76
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	302	322
Усього за розділом III	1695	19004	20531
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	71230	85427

Керівник
Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодеталлями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49294	55957	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	32254	36782	
Валовий:		17040	19175	
прибуток	2090			
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	21597	21577	
Адміністративні витрати	2130	3933	4703	
Витрати на збут	2150	20030	18698	
Інші операційні витрати	2180			
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	14674	17351	
збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	9849	5379	
Інші доходи	2240			
Фінансові витрати	2250		47	
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	24523	22683	
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6863	6047	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	17660	16636	
збиток	2355			
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400			
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405			
Накопичені курсові різниці	2410			
Інший сукупний дохід	2445			

Продовження додатку М

Г1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17660	16636
ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	3317	3148
Витрати на оплату праці	2505	8986	9615
Відрахування на соціальні заходи	2510	3078	3310
Амортизація	2515	1296	1563
Інші операційні витрати	2520	7286	5813
Разом	2550	23963	23449
ІV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодетальми	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	113
первісна вартість	1001	594	278
накопичена амортизація	1002	(590)	(165)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14424	14802
первісна вартість	1011	30876	31667
знос	1012	(16452)	(16865)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14428	14915
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15063	13459
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	30	28
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3547	4683
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	52331	67679
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	30	37
Усього за розділом II	1195	70999	85886
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	85427	100801

Продовження додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	52521	65771
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	64896	78146
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		2901
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17941	17015
розрахунками з бюджетом	1620	1399	1573
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	252	245
розрахунками з оплати праці	1630	541	431
за розрахунками з учасниками	1640	76	115
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	322	375
Усього за розділом III	1695	20531	22655
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700			
Баланс	1900	85427	100801

Керівник
Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодеталлями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46367	49294
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	30331	32254
Валовий:		16036	17040
прибуток	2090		
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	23034	21597
Адміністративні витрати	2130	4199	3933
Витрати на збут	2150	20602	20030
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	14269	14674
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	10684	9849
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	239	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	24714	24523
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6166	6863
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18548	17660
збиток	2355		
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		

Продовження додатку М.

1	2	3	4
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18548	17660
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4320	3317
Витрати на оплату праці	2505	8797	8986
Відрахування на соціальні заходи	2510	3025	3078
Амортизація	2515	1088	1296
Інші операційні витрати	2520	7811	7286
Разом	2550	25041	23963
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Єврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодеталлями	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	113	105
первісна вартість	1001	278	278
накопичена амортизація	1002	165	173
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14802	12702
первісна вартість	1011	31667	31667
знос	1012	16865	18965
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14915	13807
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13458	15765
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	28	31
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4683	3793
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	67679	74947
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	37	30
Усього за розділом II	1195	85886	94566
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	100801	108373
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду

Продовження додатку М

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	65771	72005
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	78176	84380
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
		2901	2850
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17015	17541
розрахунками з бюджетом	1620	1573	1618
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	245	458
розрахунками з оплати праці	1630	431	957
Поточні забезпечення	1660	115	113
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	375	456
Усього за розділом III	1695	22655	23993
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	100801	108373

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження додатку М

Підприємство	ТОВ «Сврокарсервіс»	за ЄДРПОУ	20058711
Територія	Україна м. Київ	за КОАТУУ	3210500000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля автодетальми	за КВЕД	45.31
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	030062, Київ, просп. Перемоги, 67.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48189	46367
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	31095	30331
Валовий:			
прибуток	2090	17094	16036
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	22961	23034
Адміністративні витрати	2130	4803	4199
Витрати на збут	2150	23880	20602
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11372	14269
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	13056	10684
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	474	239
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	23954	24714
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5433	6166
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18521	18548
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Продовження додатку М

1	2	3	4
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18521	18548

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4711	4320
Витрати на оплату праці	2505	8954	8797
Відрахування на соціальні заходи	2510	3145	3025
Амортизація	2515	1112	1088
Інші операційні витрати	2520	9758	7811
Разом	2550	27680	25041

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,893	7,193
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,893	7,193
Дивіденди на одну просту акцію	2650	2,013	2,055

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Н

Пояснювальна записка

Таблиця Н.1

Динаміка показників балансу ТОВ «Єврокар Сервіс» за 2014-2018 рр.,
тис.грн.

Статті активів	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
						2018/2016	2018/2017	2018/2016	2018/2017
Нематеріальні активи	23	5	4	113	105	101	-8	2525,0	-7,08
Основні засоби	14509	13784	14424	14802	12702	-1722	-2100	-11,94	-14,19
Разом необоротні активи	14532	13789	14428	14915	13807	-621	-1108	-4,30	-7,43
Виробничі запаси	331	222	307	298	414	107	116	34,85	38,93
Товари	10916	12119	14754	13161	15351	597	2190	4,05	16,64
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	42	1	30	28	31	1	3	3,33	10,71
Інша поточна дебіторська заборгованість	10372	4992	3547	4683	3793	246	-890	6,94	-19,00
Грошові кошти	17233	40071	52331	67679	74947	22616	7268	43,22	10,74
Інші оборотні активи	0	36	30	37	30	0	-7	0,00	-18,92
Разом оборотні активи	39257	57441	70999	85886	94566	23567	8680	33,19	10,11
Всього майна	53789	71230	85427	100801	108373	22946	7572	26,86	7,51
Статутний капітал	2707	2707	2707	2707	2707	0	0	-	-
Інший додатковий капітал	8991	8991	8991	8991	8991	0	0	-	-
Резервний капітал	677	677	677	677	677	0	0	-	-
Нерозподілений прибуток	23238	39851	52521	65771	74291	21770	8520	41,45	12,95
Всього власний капітал	35613	52226	64896	78146	86666	21770	8520	33,55	10,9
Короткострокові кредити	1500	0	0	2901	2975	2975	74	-	2,55
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13925	15975	17941	17015	18821	880	1806	4,90	10,61
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	1191	1846	1399	1573	2486	1087	913	77,70	58,04

Продовження дод. Н

Продовження табл. Н.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	340	258	252	245	202	-50	-43	-19,84	-17,55
Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	798	563	541	431	353	-188	-78	-34,75	-18,1
Поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками	73	60	76	115	131	55	16	72,37	13,91
Інші поточні зобов'язання	349	302	322	375	363	41	-12	12,73	-3,2
Всього поточні зобов'язання	18176	19004	20531	22655	25331	4800	2676	23,38	11,81
Всього джерел майна	53789	71230	85427	100801	108373	22946	7572	26,86	7,51

Обсяг необоротних активів ТОВ «Єврокарсервіс» в 2018 році склав 13807 тис. грн., що на 1108 тис. грн. (7,43%) менше порівняно з 2017 р. та на 621 тис. грн. (4,30%) порівняно з 2016 р., в т. ч. обсяг основних засобів в 2018 році склав 12702 тис. грн., що на 2100 тис. грн. (14,19%) менше порівняно з 2017 р. та на 1722 тис. грн. (14,19%) порівняно з 2016 р.

Обсяг оборотних активів в 2018 році склав 94566 тис. грн., що на 8680 тис. грн. (10,11%) більше порівняно з 2017 р. та на 23567 тис. грн. (33,19%) більше порівняно з 2016 р.

Збільшення обсягу оборотних активів в 2018 році в порівнянні з 2017 роком відбулося за рахунок збільшення виробничих запасів на 116 тис. грн. (38,93%) та проти 2016 року на 107 тис. грн. (34,85%).

В 2018 році відбулося збільшення товарів на 2190 тис. грн (16,64%) порівняно з 2017 р та на 597 тис. грн. (4,05%) порівняно з 2016 р.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «Єврокарсервіс» зросла в 2018 році проти 2017 року на 3 тис. грн. (10,71%) та порівняно з 2016 р. на 1 тис. грн. (3,33%). Інша поточна дебіторська заборгованість зросла проти 2016 року на 246 тис. грн. (6,94%) та зменшилась проти 2017 року на 890 тис. грн. (19,00%) відповідно.

Продовження дод. Н

Збільшення обсягу оборотних активів ТОВ «Єврокарсервіс» в 2018 році в порівнянні з 2017 роком відбулося також за рахунок збільшення грошових коштів на 22616 тис. грн. (43,22%) та в порівнянні з 2016 роком на 7268 тис. грн. (10,74%). Грошові кошти повинні швидко залучатися в здійснення інвестиційних проектів і в оборот для отримання прибутку шляхом розширення діяльності ТОВ «Єврокарсервіс». Інша оборотні активи зменшились в 2018 році порівняно з 2017 роком на 7 тис. грн. (18,92%) .

Власний капітал ТОВ «Єврокарсервіс» в 2017 році порівняно 2016 роком зріс на 8520 тис. грн., або на 10,90%, це відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства на 12,95%.

В 2018 році порівняно з 2017 роком збільшились поточні зобов'язання на 2676 тис. грн., або на 11,81%, у тому числі за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 1806,0 тис. грн., або на 10,61%, поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом на 913,0 тис. грн., або на 58,04% та короткострокових кредитів банку на 74,0 тис. грн., або на 2,55%.

В той же час відбулося зменшення порівняно з минулим роком поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування ТОВ «Єврокарсервіс» на 43,0 тис. грн., або на 17,55%, за розрахунками з оплати праці на 78,0 тис. грн., або на 18,10% та інших поточних зобов'язань на 12,0 тис. грн., або на 3,20%.

Отже, проведений аналіз динаміки балансу ТОВ «Єврокарсервіс» показав, що підприємство, завдяки неефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів та значний залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності.

Таблиця Н.2

Динаміка показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Єврокарсервіс за 2014-2018рр., тис.грн.

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2018/ 2014	2018/ 2015	2018/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2014	2018/ 2015	2018/ 2016	2018/ 2017
Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів	57615	55957	49294	46367	48189	-9426	-7768	-1105	1822	-16,36	-13,88	-2,24	3,93
Собівартість реалізації товарів	38439	36782	32254	30331	31095	-7344	-5687	-1159	764	-19,11	-15,46	-3,59	2,52
Валовий прибуток	19176	19175	17040	16036	17094	-2082	-2081	54	1058	-10,86	-10,85	0,32	6,60
Інші операційні доходи	21522	21577	21597	23034	22961	1439	1384	1364	-73	6,69	6,41	6,32	-0,32
Адміністративні витрати	4601	4703	3933	4199	4803	202	100	870	604	4,39	2,13	22,12	14,38
Витрати на збут	18670	18698	20030	20602	23880	5210	5182	3850	3278	27,91	27,71	19,22	15,91
Фінансові результати від операційної діяльності	17427	17351	14674	14269	11372	-6055	-5979	-3302	-2897	-34,74	-34,46	-22,50	-20,30
Інші фінансові доходи	2985	5379	9849	10684	13056	10071	7677	3207	2372	337,39	142,72	32,56	22,20
Фінансові витрати	164	47	0	239	474	310	427	474	235	189,02	908,51	100,00	98,33
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	20248	22683	24523	24714	23954	3706	1271	-569	-760	18,30	5,60	-2,32	-3,08
Податок на прибуток від звичайної діяльності	5447	6047	6863	6166	5433	-14	-614	-1430	-733	-0,26	-10,15	-20,84	-11,89
Фінансові результати від звичайної діяльності	14801	16636	17660	18548	18521	3720	1885	861	-27	25,13	11,33	4,88	-0,15
Чистий прибуток	14801	16636	17660	18548	18521	3720	1885	861	-27	25,13	11,33	4,88	-0,15

Закінчення дод. Н

Як видно з табл. 3.2, протягом 2014-2018 рр. показники діяльності ТОВ «Єврокарсервіс» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації товарів зросла в 2018 році порівняно з минулим на 1822 тис. грн. (3,93%), собівартість від реалізації товарів за цей же період також зросла на 764 тис. грн. (2,52%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 1058 тис. грн. (6,66%). Негативно вплинуло збільшення адміністративних витрат на 604 тис. грн. (14,38%) та витрат на збут на 3278 тис. грн. (15,91%). Інші операційні доходи підприємства в 2018 році зменшились на 73 тис. грн. (0,32%). Фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 2897 тис. грн. (20,30%).

Чистий прибуток ТОВ «Єврокарсервіс» в 2018 році зменшився на 27 тис. грн. (0,15%) порівняно з минулим роком, підприємство одержало прибуток в сумі 18521 тис. грн. проти 18548 тис. грн. прибутку в 2014 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Єврокарсервіс» за 2014-2018 рр. зазнали змін. При зменшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2014 році до 48189 тис. грн. в 2018 році показник «чистий прибуток» навпаки збільшується, це свідчить про збільшення ефективності управління витратами підприємства. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.